

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

VIADUKT, ZAGREB

Zagreb, ožujak 2003.

SADRŽAJ

strana

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću	2
2.2.	Statusne i druge promjene	3
2.3.	Vlasnički povezana društva	4
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	5
3.1.	Odluka o pretvorbi	5
3.1.1.	Razvojni program	8
3.1.2.	Program pretvorbe	9
3.1.3.	Izveštaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske	10
3.1.4.	Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća	10
3.2.	Rješenje o suglasnosti na pretvorbu	17
3.3.	Provedba programa pretvorbe	18
3.4.	Upis u sudski registar	18
4.	PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	19
4.1.	Dionice s popustom	19
4.2.	Dionice iz portfelja fondova	19
4.2.1.	Dionice iz portfelja mirovinskih fondova	19
4.2.2.	Dionice iz portfelja Fonda	21
4.2.3.	Vlastite dionice	22
5.	VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA	25
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	25
5.2.	Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima	26
6.	OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	31
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	31
6.2.	Ocjena postupka privatizacije	33
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	35

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-03/01-01/275

Urbroj: 613-01-02-03-12

Zagreb, 3. ožujka 2003.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA VIADUKT, ZAGREB

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01 i 143/02) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Viadukt, Zagreb.

Revizija je obavljena u razdoblju od 26. rujna 2002. do 3. ožujka 2003.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Proces pretvorbe i privatizacije reguliraju sljedeći zakoni i propisi:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94 i 9/95),
- Zakon o Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (Narodne novine 18/90, 47/90, 52/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za razvoj (Narodne novine 18/90, 42/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za privatizaciju (Narodne novine 84/92, 70/93, 76/93, 19/94, 52/94, 87/96),
- Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 26/91),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99 i 121/99),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97 i 73/00),
- Pravilnik o prodaji dionica, udjela, stvari i prava javnim prikupljanjem ponuda (Narodne novine 44/96), te drugi zakoni i propisi.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću

Društveno građevinsko poduzeće Viadukt s p.o. (dalje u tekstu: Poduzeće), matični broj subjekta 3273121, upisano je u sudski registar u prosincu 1989., pod brojem Fi-4787/89-2. Sjedište Poduzeća je u Zagrebu, Kranjčevićeva 2.

Poduzeće je osnovano 1947. rješenjem Ministarstva građevinarstva Narodne Republike Hrvatske, kao poduzeće za gradnju mostova. Od osnivanja Poduzeće je doživjelo nekoliko promjena u skladu s važećim propisima, a djelatnost je proširivalo i prilagođavalo zahtjevima tržišta.

Osnovne djelatnosti Poduzeća su:

- izgradnja, rekonstrukcija i popravak prometnih objekata - cesta, tunela, ulica, trgova, mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka, vijadukata i drugih prometnih objekata,
- izgradnja, rekonstrukcija i popravak hidrograđevinskih objekata - brana, nasipa, kanala, bazena, tunela, cjevovoda, i drugih objekata,
- izgradnja, rekonstrukcija i popravak privrednih, stambenih i drugih objekata niskogradnje i visokogradnje,
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina,
- ispitivanje i kontrola kvalitete građevinskih materijala i izvedenih radova,
- projektiranje, srodne tehničke usluge i nadzor nad izvođenjem radova,
- instalacijski i završni radovi u građevinarstvu,
- proizvodnja i montaža betonskih i metalnih građevinskih konstrukcija, te proizvodnja kamena, šljunka, pijeska i građevinskog materijala,
- javni prijevoz radnika i robe, specijalni prijevoz, međunarodni prijevoz, usluge građevinskim strojevima, usluge popravaka i održavanja građevinske opreme,
- usluge smještaja i prehrane na gradilištima, ugostiteljstvo i turizam, trgovina na veliko i malo, uvoz i izvoz,
- izvođenje investicijskih radova u inozemstvu.

U 1991. Poduzeće je imalo 12 operativno radnih jedinica u Hrvatskoj, jednu jedinicu u Njemačkoj i tri jedinice na području republika bivše države - u Beogradu, Prištini i Titovom Drvaru. Radna jedinica Beograd izdvojila se u ožujku 1991., a radna jedinica Priština u rujnu 1991. Radne jedinice u zemlji bile su: stručni poslovi Zagreb, ispitivanje i kontrola kvalitete materijala Zagreb, istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina Zagreb, mehanizacija Zagreb, tvornica betonskih proizvoda Pojatno, te radne jedinice Zagreb, Sisak, Rakitje, Istra, Velika Kopanica, Split i Gorski Kotar. Radna jedinica stručni poslovi je organizirala i rukovodila poslovima Poduzeća putem ureda generalnog direktora i šest sektora - sektora za tehničke poslove građenja, plan i analizu, financijsko-materijalno poslovanje, knjigovodstveno poslovanje, elektroničku obradu podataka i sektora za pravne, kadrovske i opće poslove.

U radnoj jedinici u Njemačkoj radovi su se dobivali putem natječaja, a za izvođenje se angažirala radna snaga pa nije bilo instaliranih vlastitih kapaciteta i uporabe vlastitih materijala i energije. Na domaćem tržištu Poduzeće je izvodilo radove isključivo za poznatog investitora. Vlastita proizvodnja gotovih proizvoda koja je bila namijenjena tržištu predstavljala je neznatni dio proizvodnje. U strukturi izvedenih radova najznačajnija je bila izgradnja, rekonstrukcija, modernizacija i popravak cesta i ulica. Za izvođenje radova na domaćem tržištu, sirovine i materijali (cement, šljunak, pijesak, bitumen, željezne i betonske cijevi, limovi i drugo) nabavljali su se uglavnom od domaćih dobavljača. Od inozemnih dobavljača nabavljao se materijal neophodan kod primjene novih tehnologija rada kao što je obloga tunela, te prijelazne konstrukcije, mostovi i slično. Prosječne godišnje količine značajnijih izvršenih radova u posljednjih pet godina bile su sljedeće: izrada i ugradnja asfalta 166 000 tona, izrada i ugradnja betona u armirane i nearmirane konstrukcije 74 100 tona, izrada nasipa 2 178 000 m³, iskop 1 950 000 m³ i tampon 500 000 m³.

Poduzeće je od 1988. ostvarivalo povoljne rezultate u poslovanju i zadovoljavajući stupanj akumulativne i reproduktivne sposobnosti, što mu je omogućilo da u relativno kratkom roku izvrši značajna ulaganja u osnovna sredstva. U 1989. i 1990. nabavljena je moderna mehanizacija, u potpunosti je obnovljen vozni park, a značajno je obnovljen strojni park.

Za 1991., ne računajući rezultate radne jedinice u Njemačkoj, Poduzeće je ostvarilo ukupan prihod u iznosu 1.920.863.000.- HRD, ukupan rashod u iznosu 1.915.340.000.- HRD, te bruto dobit u iznosu 5.523.000.- HRD.

Koncem 1991. ukupna aktiva, odnosno pasiva iznosile su 2.503.599.000.- HRD, što je bilo protuvrijednost 45.519.982,- DEM. Koncem 1991. Poduzeće je u zemlji imalo 1 942 zaposlenika. U radnoj jedinici u Njemačkoj za 1991. ostvaren je ukupan prihod u iznosu 9.816.325,- DEM, rashod u iznosu 8.752.165,- DEM, te dobit u iznosu 1.064.160,- DEM., a koncem 1991. bilo je 172 zaposlenika.

U vrijeme donošenja Odluke o pretvorbi, te do 8. veljače 1994. direktor Poduzeća bio je Muhamed Čokljat.

2.2. Statusne i druge promjene

Viadukt, graditeljsko dioničko društvo, Zagreb, Kranjčevićeva 2 (dalje u tekstu: Društvo) upisano je u sudski registar 18. ožujka 1994., pod brojem Fi-4990/94. Temeljni kapital upisan je u iznosu 63.696.580.000.- HRD, odnosno 46.630.000,- DEM.

Od 9. veljače 1994. do 29. rujna 1995. direktor Društva bio je Đuro Dekanović, a od tada je predsjednik uprave, koju dužnost obavlja i u vrijeme obavljanja revizije pretvorbe i privatizacije.

U siječnju 1996. obavljen je upis usklađenja općih akata sa Zakonom o trgovačkim društvima. Temeljni kapital upisan je u iznosu 46.630.000,- DEM. Nominalna vrijednost dionice iznosila je 100,- DEM. U sudskom registru upisivane su promjene temeljnog kapitala, predmeta poslovanja, odredbi statuta, te članova nadzornog odbora i uprave. Skupština Društva donijela je 12. lipnja 1998. odluke o smanjenju temeljnog kapitala, o stjecanju vlastitih dionica radi njihova povlačenja i o smanjenju temeljnog kapitala povlačenjem dionica.

Odlukom o smanjenju temeljnog kapitala utvrđeno je da se temeljni kapital s 166.469.100,00 kn smanjuje za 26.579.100,00 kn, odnosno na 139.890.000,00 kn. Nominalna vrijednost dionice smanjena je s 357,00 kn na 300,00 kn, odnosno za 16,0%. Odlukom je utvrđeno da dijelovi smanjenog temeljnog kapitala neće biti vraćeni dioničarima, već će se rasporediti u pričuve. Kao svrha smanjenja navedeno je utvrđivanje realne vrijednosti dionice i usklađivanje nominalne vrijednosti dionice s odredbama članka 163. Zakona o trgovačkim društvima, kojima je određeno da nominalna vrijednost dionice izražena u kunama treba biti višekratnik broja 100.

Odlukom o stjecanju vlastitih dionica radi njihova povlačenja predviđeno je da Društvo od društva Privredna banka, Zagreb kupi 120 480 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 36.144.000,00 kn, po cijeni 5.000.000,- DEM. Odlukom o smanjenju temeljnog kapitala povlačenjem dionica predviđeno je da se povuče 120 480 vlastitih dionica i smanji temeljni kapital.

Odlučeno je da se temeljni kapital smanji s 139.890.000,00 kn na 103.746.000,00 kn, odnosno za 36.144.000,00 kn ili 25,8%. Tako smanjeni temeljni kapital podijeljen je na 345 820 dionica nominalne vrijednosti 300,00 kn. Kao svrha smanjenja navedeno je svođenje temeljnog kapitala na realnu vrijednost, čime bi se omogućilo kvalitetnije poslovanje i stvorile osnove za poboljšanje profitabilnosti. Prema spomenutim odlukama temeljni kapital je smanjen za ukupno 62.723.100,00 kn odnosno 37,7%. Provedba odluka o smanjenju temeljnog kapitala upisana je u sudskom registru 18. svibnja 1999.

2.3. Vlasnički povezana društva

U 1996. Društvo je kao jedini osnivač osnovalo društvo Viadukt Banovina sa sjedištem u Hrvatskoj Kostajnici i temeljnim kapitalom u iznosu 18.100,00 kn. Djelatnosti novog društva su vađenje kamena, šljunka, pijeska i drugih ruda, obrada kamena, proizvodnja betonskih proizvoda, proizvodnja metalnih i nemetalnih proizvoda, održavanje, popravak i proizvodnja dijelova za motorna vozila, trgovina građevinskim materijalima i drugo. Odlukom osnivača od 6. studenoga 2000. promijenjeno je sjedište, koje se od tada nalazi u Sisku. Od 11. listopada 1996. do 17. siječnja 2002. direktor društva Viadukt Banovina bio je Mate Bolješić, a od 18. siječnja 2002. direktor je Ivan Čubrić.

Spomenuto društvo je u 1997. i 1998. poslovalo s gubitkom, a kasnije je ostvarivalo dobit. Za 2001. ostvaren je ukupan prihod u iznosu 2.524.943,07 kn, ukupan rashod u iznosu 2.115.400,23 kn, te bruto dobit u iznosu 409.542,84 kn. Koncem 2001. nepokriveni gubitci iznosili su 1.288.886,38 kn, a u 2001. bilo je prosječno 34 zaposlenika.

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

3.1. Odluka o pretvorbi

Odluku o pretvorbi donio je radnički savjet na sjednici održanoj 7. veljače 1992. Predsjednik radničkog savjeta bila je Sanja Marević-Radaković, a članovi: Ivan Mitrović, Vladimir Plantak, Vladimir Havrle, Milan Kralj, Željko Radaš, Rudolf Vukelić, Ivan Breković i Josip Milak. Odluka o pretvorbi i druga dokumentacija propisana odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća dostavljena je Agenciji 25. veljače 1992.

Temeljni kapital dioničkog društva utvrđen je u iznosu 69.186.000,- DEM, a podijeljen je na 138 372 dionice pojedinačne vrijednosti 500,- DEM. Odlukom je utvrđeno da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom dionica fizičkim i pravnim osobama u skladu s odredbama članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Prednost pri kupnji imaju zaposlenici i raniji zaposlenici. Prodaju je predviđeno obaviti internim oglašavanjem i javnom objavom.

Dionice koje se neće prodati predviđeno je prenijeti fondovima na način propisan Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća.

U ožujku 1992. Poduzeće je Agenciji uputilo dopis s molbom da mu zbog promjene ulagačke klime vezane za Poduzeće, izmijenjenih okolnosti poslovanja i situacije na tržištu, omogući promjenu modela pretvorbe i odluke o pretvorbi. Poduzeće je 30. lipnja 1992. predalo Agenciji odluku o pretvorbi koju je donio radnički savjet 29. lipnja 1992. Uz odluku o pretvorbi, Agenciji je dostavljena dokumentacija propisana odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća: program pretvorbe, izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske, podaci o proizvodnim, tehnološko-tehničkim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima poduzeća, tržišnom položaju i ocjeni boniteta poduzeća, razvojni program poduzeća, podaci i dokazi o pravu korištenja nekretnina, izvod iz sudskog registra, te elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća. Odlukom je utvrđeno da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prijenosom dionica fondovima. Temeljni kapital utvrđen je u iznosu 2.053.463.000.- HRD, odnosno 37.335.690,- DEM, a podijeljen je na 74 671 dionicu pojedinačne vrijednosti 500,- DEM. Predviđeno je na Hrvatski fond za razvoj prenijeti 49 776 dionica, a na republičke fondove mirovinskog i invalidskog osiguranja 24 895 dionica. Odlukom je predviđeno da će fondovi naknadno prodati 10,0% dionica austrijskom društvu koje će uložiti dodatni kapital u Društvo, te da će fondovi dionice prodavati zaposlenicima i ranijim zaposlenicima. Predviđeno je da će na temelju ugovora o ulaganju kapitala austrijsko društvo Bau Holding uložiti kapital u buduće društvo u iznosu 31.500.000,- DEM i od Hrvatskog fonda za razvoj kupiti dionice u nominalnom iznosu 3.733.500,- DEM ili 10,0% procijenjene vrijednosti Poduzeća. Nadalje je odlukom predviđeno je da će zaposlenici i raniji zaposlenici imati pravo kupiti od fondova dionice s popustom i bez popusta koristeći zakonsko pravo prednosti.

Pozivajući se na hitnost zahtjeva inozemnog ulagača, Poduzeće je u srpnju 1992. uputilo dopis Agenciji kojim traži donošenje rješenja o pretvorbi i određivanje datuma za zaključivanje ugovora o prodaji dionica između Hrvatskog fonda za razvoj i društva Bau Holding i ugovora o ulaganju kapitala između Poduzeća i društva Bau Holding. Pozivajući se na do tada vođene razgovore društvo Bau Holding je 26. kolovoza 1992. uputilo Poduzeću prijedlog za izmjenu odredbi predloženih ugovora vezanih za kupnju dionica i ulaganje kapitala. Prema spomenutom prijedlogu društvo Bau Holding kupilo bi od Fonda dionice u nominalnom iznosu 1.850.000,- DEM ili 5,0% od procijenjene vrijednosti Poduzeća, a u sljedećih pet godina uložilo bi u povećanje kapitala ukupno 41.111.000,- DEM, te bi koncem 1996. raspolagalo s 55,0% temeljnog kapitala. Ugovorno utvrđena dospjeća obveze o povećanju kapitala osigurala bi se bankovnom garancijom do iznosa 1.500.000,- DEM. Prema prijedlogu društva Bau Holding, s kupovinom 5,0% dionica ono bi raspolagalo s 55,0% glasova u dioničkoj skupštini. Spomenuto društvo je 28. rujna 1992. uputilo Agenciji izmjenu prijedloga iz kolovoza 1992., koja se odnosi na raspodjelu predviđenog iznosa dodatnog ulaganja kroz sljedećih pet godina.

Početak studenoga održan je sastanak u Kabinetu potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske u vezi pretvorbe i dokapitalizacije Poduzeća. Istaknuto je da u dosadašnjim razgovorima s društvom Bau Holding postoje razlike u vezi procjene vrijednosti Poduzeća, o čemu su spremni dogovarati. Nadalje je utvrđeno da je društvo Bau Holding spremno ulagati samo pod uvjetom da ima većinu u vlasništvu i upravljanju, što je Agencija prihvatila, ali se time nije složilo Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, koje smatra da bi većinski udjel trebao biti u domaćem vlasništvu.

U srpnju 1992., u vrijeme dogovora s društvom Bau Holding o dodatnom ulaganju kapitala u Društvo, društvo Privredna banka je uputilo dopis Agenciji kojim moli da se kod pretvorbe vlasništva Poduzeća uvaži doprinos banke u stvaranju društvenog kapitala, te da se dio dionica prenese u vlasništvo banke.

U prosincu 1992. upravni odbor je donio odluku o promjeni modela pretvorbe i zaključenju dva ugovora o pretvaranju potraživanja u ulog s društvom Privredna banka. Spomenuti ugovori zaključeni su 30. prosinca 1992. pod uvjetom da Agencija prihvati dokumente o pretvorbi, a u protivnom banka ima pravo raskinuti ugovore. Ugovorima je predviđeno pretvaranje potraživanja banke u ulog ukupno u iznosu 15.274.930,00 DEM. Prvim ugovorom dogovoreno je da potraživanje banke po kreditima iz inozemstva, koji dospijevaju u razdoblju od lipnja 2000. do prosinca 2006. u iznosu 3.226.930,- DEM, postane ulog banke u budućem društvu. Spomenuti iznos uključen je u dugoročne obveze Poduzeća pri izradi osnovnog elaborata o procjeni vrijednosti Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. Drugim ugovorom dogovoreno je da potraživanje banke prema obračunu u prilogu ugovora u iznosu 12.048.000,- DEM, u postupku pretvorbe Poduzeća postane ulog banke. Spomenuto potraživanje banke odnosi se na revalorizaciju dugoročnih kredita koje je društvo Privredna banka odobravalo Poduzeću za investicijska ulaganja u razdoblju od 1978. do 1986. Potraživanje u iznosu 12.048.000,- DEM nije iskazano kao obveza Poduzeća u godišnjem obračunu za 1991. jer su spomenuti krediti vraćeni u ugovorenom dinarskom iznosu i time su međusobna potraživanja i obveze po tom osnovu bili podmireni.

Dana 17. veljače 1993. upravni odbor Poduzeća donio je odluku o pretvorbi društvenog vlasništva Poduzeća i prestanku važenja odluke o pretvorbi koja je donesena 29. lipnja 1992. Predsjednik upravnog odbora bio je Tomislav Družak, a članovi: Florijan Boras, Ivan Gerovac, Branimir Bosanac i Željko Pajnić. Procijenjena vrijednost Poduzeća utvrđena u iznosu 32.006.000,- DEM. Odlukom je utvrđeno da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom dionica u iznosu 32.006.000,- DEM i pretvaranjem potraživanja u ulog u iznosu 15.274.930,- DEM. Prodaja dionica predviđena je u skladu s odredbama članka 5. stavka 1. točkama 1. do 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Navedeno je da je postupak upisa i uplate pblžiše uređen programom pretvorbe. Dionice koje ne budu prodane predviđeno je prenijeti fondovima u omjeru propisanom Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća.

Temeljni kapital utvrđen je u iznosu 47.280.930,- DEM, a sastoji se od procijenjene vrijednosti Poduzeća i pretvaranja potraživanja u ulog. Temeljni kapital je predviđeno podijeliti na 472 809 dionica nominalne vrijednosti po 100,- DEM.

Poduzeće je obrazložilo Fondu da su tijekom izrade elaborata o procjeni vrijednosti Poduzeća vođeni razgovori o sudjelovanju društva Privredna banka u dioničkom kapitalu budućeg društva, putem revalorizacije kredita i pretvaranja kredita u ulog. Poduzeće navodi da je u razdoblju od 1981. do 1986. imalo značajnih financijskih teškoća u poslovanju. Kako bi izašlo iz nelikvidnosti, s društvom Privredna banka dogovorilo je reprogramiranje dospjelih obveza za kamate i kredite. Sve obveze reprogramirane su na rok pet godina, prvi obrok dospijevao je 1. siječnja 1986., posljednji 30. lipnja 1990., a kamatna stopa iznosila je 20,0%. Poduzeće je navelo da je osim spomenutog u 1986. društvo Privredna banka odobrilo sanacijski kredit u iznosu 3.500.000,- DEM, te da je i ranije odobravalo kredite za izgradnju tvornice, kupnju opreme i mehanizacije i pomagalo Poduzeću u razvoju. Poduzeće i banka su utvrdili da je gubitak banke na realnoj vrijednosti kapitala kod reprogramiranih obveza 8.850.000,- DEM, a kod investicijskih kredita 12.048.000,- DEM. Dogovoreno je da Poduzeće prihvati revalorizaciju kredita u iznosu 12.048.000,- DEM i pretvaranje spomenutog iznosa u ulog banke, te da banka pretvori u ulog potraživanje od Poduzeća po inozemnim kreditima u iznosu 3.226.930,- DEM i time osigura likvidnost budućeg društva.

Dana 18. svibnja 1993. u Fondu je sastavljena službena zabilješka u kojoj je navedeno mišljenje da nema osnova za revalorizaciju kredita otplaćenih u ranijim godinama, a da bi se obveze po kreditima koje su procijenjene u elaboratu iz svibnja 1992. u iznosu 3.226.930,- DEM mogle pretvoriti u ulog banke.

Postupak revalorizacije ranije otplaćenih kredita i odluka o pretvaranju potraživanja s osnova revaloriziranih kredita u iznosu 12.048.000,- DEM u ulog nisu utemeljeni, jer su obveze po spomenutim kreditima ranije podmirene u cijelosti u ugovorenom dinarskom iznosu. S obzirom da su spomenute obveze bile podmirene u cijelosti prije konca 1991., potraživanje društva Privredna banka u iznosu 12.048.000,- DEM nije niti iskazano kao obveza Poduzeća u godišnjem obračunu za 1991.

Nakon što je Fond 19. svibnja 1993. donio rješenje o pretvorbi, 24. svibnja 1993. odluka o pretvorbi usklađena je s rješenjem. Temeljni kapital utvrđen je u iznosu 46.630.000,- DEM, a podijeljen je na 466 300 dionica. Nominalna vrijednost pojedinačne dionice utvrđena je u iznosu 100,- DEM. Utvrđeno je da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom 50,0% dionica uz popust osobama iz članka 5. stavak 1. točka 1. i 2.a Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, te rezervacijom 120 480 dionica kod Fonda s naslova pretvaranja potraživanja u ulog. Ostatak je predviđeno prodati u skladu s odredbama Uredbe o dopuni Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Pravilnika o prodaji dijela poduzeća javnim prikupljanjem ponuda.

U postupku usklađivanja odluke o pretvorbi s odlukom Fonda od 20. siječnja 1994. o prijenosu neprodanih dionica fondovima, upravni odbor Poduzeća je 26. siječnja 1994. izmijenio i dopunio odluku o pretvorbi. Izmijenjenom odlukom utvrđeno je da u postupku javnog prikupljanja ponuda za kupnju dionica Društva nije prihvaćena niti jedna ponuda, te se Fondu prenosi 202 480 dionica, a republičkim fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja prenosi se 41 000 dionica.

3.1.1. Razvojni program

Razvojni program Poduzeća sastavljen je u lipnju 1992. Sastavilo ga je poduzeće TEB, Zagreb. Navedeno je da Poduzeće ima više radnih jedinica od kojih su samo pojedine čvrsto vezene za određenu lokaciju, dok su druge vezane za lokacije na kojima se nalaze samo do završetka radova, a zatim se premještaju na druge lokacije koje najbolje odgovaraju s obzirom na novo ugovorene poslove. Zbog toga se u razvojnom programu ne govori o stratejskim razvojnim lokacijama, već će se razmještaj radnih jedinica obavljati u skladu s prostorima na kojima će se odvijati djelatnost. Ocijenjeno je da Poduzeće, s obzirom na postignuti nivo organiziranosti, tehničko-tehnološku opremljenost, tržišno-financijske mogućnosti i kadrove, ima uvjete za stabilan razvoj i profitabilno poslovanje.

Razvojnim programom planirana su ulaganja ukupno u iznosu 41.600.000,- DEM, a predviđeno je da će sredstva za spomenuta u cijelosti osigurati austrijsko društvo Bau Holding u okviru programa pretvorbe i dodatnog unosa kapitala u Poduzeće. Predviđena ulaganja odnosila su se na izgradnju prometnica u iznosu 20.000.000,- DEM, izgradnju stambeno-poslovnog objekta u Končarevoj ulici u Zagrebu u iznosu 11.600.000,- DEM, te ulaganje u mehanizaciju u iznosu 10.000.000,- DEM.

Financijski aspekti razvojnog programa za razdoblje od 1992. do 1995. temeljili su se na ostvarenju za 1991. Navedeno je da stupanj samofinanciranja, te tekuće i opće likvidnosti omogućuju Poduzeću da se bez većih poteškoća pravodobno snabdijeva s potrebnim materijalom, sirovinama i pričuvnim dijelovima. Razvojnim programom predviđeno je povećati ukupni prihod s 114.612.000,- DEM u 1992. na 130.149.000,- DEM u 1995, a bruto dobit s 13.358.000,- DEM u 1992. na 20.324.000,- DEM u 1995. Predviđeno je da će neto dobit u 1995. iznositi 9,4% ukupnog prihoda.

3.1.2. Program pretvorbe

Program pretvorbe Poduzeća donesen je u veljači 1992. Programom je predviđena pretvorba Poduzeća u dioničko društvo prodajom dionica.

Temeljni kapital utvrđen je u iznosu 69.186.000,- DEM, a dijelio se na 138 372 dionice pojedinačne nominalne vrijednosti 500,- DEM. Prvenstvo pri kupnji dionica predviđeno je za zaposlenike i ranije zaposlenike, koji su 50,0% dionica imali pravo kupiti uz popust, a preostalih 50,0% dionica bez popusta. Dionice koje se neće prodati bilo je predviđeno prenijeti fondovima u omjeru propisanom Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća.

Izmijenjen program pretvorbe donesen je zajedno s odlukom o pretvorbi 29. lipnja 1992. Spomenutim programom temeljni kapital je utvrđen u iznosu 37.335.690,- DEM, a dijelio se na 74 671 dionicu pojedinačne nominalne vrijednosti 500,- DEM. U temeljni kapital nije bila uključena procijenjena vrijednost radne jedinice u Njemačkoj. Utvrđeno je da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prijenosom dionica fondovima, naknadnom prodajom dionica zaposlenicima i austrijskom društvu Bau Holding, te naknadnim ulaganjem kapitala. Predviđeno je da društvo Bau Holding kupi od Hrvatskog fonda za razvoj 10,0% dionica, te da na temelju ugovora o ulaganju kapitala uloži dodatnih 31.500.000,- DEM. Predviđeno je da zaposlenici i prijašnji zaposlenici naknadno kupe dionice od fondova, koristeći pri tome pravo prvenstva, pravo na popust i obročnu otplatu. Kao razlozi za predloženi način pretvorbe navedeni su tehničko-tehnološko stanje, financijska situacija koja zahtijeva dodatno ulaganje kapitala kojim bi se nabavila nova oprema, realizirali novi poslovi, poboljšala infrastruktura, ostvarili bolji radni uvjeti i poboljšala zaštita čovjekove okoline.

Sljedeće izmjene programa pretvorbe donesene su 17. veljače 1993. Temeljni kapital utvrđen je u iznosu 47.280.900,- DEM, a dijeli se na 472 809 dionica pojedinačne nominalne vrijednosti 100,- DEM. Predviđeno je da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom 320 060 dionica ili 67,7% i pretvaranjem potraživanja u ulog u iznosu 152 749 dionica ili 32,3%. Prvenstvo pri kupnji dionica predviđeno je za zaposlenike i ranije zaposlenike, a rok za upis kupnje dionica bio je deset dana od dana objave u dnevnom tisku. Predviđeno je da se kupljene dionice uplaćuju odjednom ili u obrocima u roku najdulje pet godina. Uplata dionica upisanih na temelju pretvaranja potraživanja u ulog smatrala se obavljenom prvog dana roka za uplatu dionica. Neprodane dionice predviđeno je prenijeti fondovima.

Program pretvorbe je 24. svibnja 1993. izmijenjen i usklađen s rješenjem Fonda. Izmjenama i dopunama programa pretvorbe predviđeno je uz popust prodati 233 150 dionica ili 50,0% od ukupnog broja dionica, a pravo prvenstva kupnje dionica imali su zaposlenici i prijašnji zaposlenici. Utvrđeno je da će pitanje prodaje dionica bez popusta i pitanje rezerviranih dionica riješiti Fond, prema potrebi uz konzultacije s ovlaštenim osobama Poduzeća.

U postupku usklađivanja programa pretvorbe od 24. svibnja 1993. s odlukom Fonda o prijenosu dionica fondovima od 20. siječnja 1994., program pretvorbe je izmijenjen i dopunjen 26. siječnja 1994.

Utvrđeno je da u postupku javnog prikupljanja ponuda za kupnju dionica nije prihvaćena niti jedna ponuda, te se 202 480 dionica prenosi Fondu, a 41 100 dionica republičkom fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja.

3.1.3. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske

Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske provjerila je zakonitost i realnost godišnjeg obračuna za 1990. o čemu je u srpnju 1991. sastavila Izvještaj. Utvrđeno je da je godišnji obračun za 1990. iskazan u skladu s propisima.

Uz obrazloženje da Poduzeće do konca veljače 1992. nije predalo Agenciji dokumentaciju za pretvorbu koja je bila sastavljena na temelju godišnjeg obračuna za 1990., Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske obavila je kontrolu popisa sredstava i izvora sredstava na dan 31. prosinca 1991. Nakon obavljene kontrole, u svibnju 1992. sastavljen je dodatak izvještaju o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1990. Potvrđena je pravilnost i zakonitost popisa, odnosno realnost sredstava i izvora sredstava iskazanih u godišnjem obračunu za 1991.

3.1.4. Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća

Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća na dan 31. prosinca 1990. sastavljen je u srpnju 1991., a sastavilo ga je poduzeće Teb, Zagreb. Za utvrđivanje procijenjene vrijednosti Poduzeća na dan 31. prosinca 1990. korišten je statički i dinamički pristup procjeni. Tržišna vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1990. utvrđena je statičkim pristupom procjeni u iznosu 622.680.750 din, što je po tečaju od 9 din za 1,- DEM iznosilo 69.186.750,- DEM. Ekonomska vrijednost Poduzeća dinamičkim pristupom procjeni na temelju očekivane dobiti u razdoblju od narednih pet godina, uz uključanje ostatka vrijednosti, utvrđena je u iznosu 68.803.556,- DEM, što je vrlo blizu procijenjenoj vrijednosti Poduzeća statičkim pristupom procjeni.

U ožujku 1992. Poduzeće je Agenciji uputilo dopis s molbom da mu zbog promjene ulagačke klime vezane za Poduzeće, omogući povlačenje elaborata o procijenjenoj vrijednosti i izradu nove procjene vrijednosti Poduzeća, te promjenu modela pretvorbe i odluke o pretvorbi.

Poduzeće Teb, Zagreb je u svibnju 1992. sastavilo elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. Procijenjena vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. statičkim pristupom procjeni iznosila je 37.335.690,- DEM. Na temelju odluke radničkog savjeta, vrijednost stanova je uključena u procijenjenu vrijednost Poduzeća. Vrijednost radne jedinice koju Poduzeće ima u Njemačkoj nije obuhvaćena procjenom.

Agencija je obavila kontrolu procjene vrijednosti Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. Po obavljenoj kontroli dane su primjedbe na procjenu nekretnina, dugoročnih ulaganja, kratkoročnih potraživanja, izvanposlovne imovine, dugoročnih rezerviranja i kratkoročnih obveza, te da se procijeni vrijednost radne jedinice koju Poduzeće ima u Njemačkoj.

Tijekom 1992. i početkom 1993. obavljani su ispravci i dopune elaboratu, a vrijednost radne jedinice u Njemačkoj procijenjena je u listopadu 1992. u iznosu 2.573.796,- DEM. Dana 17. veljače 1993. izrađene su dopune elaboratu o procjeni vrijednosti Poduzeća. Spomenutim dopunama naknadno su procijenjene obveze po revaloriziranim kreditima u iznosu 12.048.000,- DEM, koje je predviđeno pretvoriti u trajni ulog banke. Spomenute obveze su umanjivale procijenjenu vrijednost Poduzeća, te je vrijednost Poduzeća procijenjena u iznosu 33.008.157,- DEM. Umanjenje procijenjene vrijednosti Agencija nije prihvatila, a nakon obavljenih drugih ispravaka i dopuna elaboratu, vrijednost Poduzeća procijenjena je u iznosu 46.629.952,- DEM, što je za 9.294.262,- DEM više od procijenjene vrijednosti osnovnim elaboratom.

U tablici broj 1 daje se pregled strukture knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti Poduzeća.

Tablica broj 1

Knjigovodstvena i procijenjena vrijednost Poduzeća

Redni broj	Opis	Knjigovodstvena vrijednost		Procijenjena vrijednost	
		u HRD	u DEM	u HRD	u DEM
1.	Dugotrajna materijalna imovina	1.783.503.000.-	32.427.327,-	2.469.371.135.-	44.897.657,-
2.	Dugotrajna ulaganja	166.836.000.-	3.033.382,-	300.807.485.-	5.469.227,-
3.	Zalihe	139.143.000.-	2.529.873,-	286.650.925.-	5.211.835,-
4.	Kratkoročna potraživanja	305.814.000.-	5.560.255,-	309.580.975.-	5.628.745,-
5.	Novčana sredstva	11.555.000.-	210.091,-	11.555.060.-	210.092,-
6.	Obvezni zajmovi	13.086.000.-	237.927,-	-	-
7.	Druga izvanposlovna imovina	83.662.000.-	1.521.127,-	25.326.015.-	460.473,-
Ukupna aktiva		2.503.599.000.-	45.519.982,-	3.403.291.595,-	61.878.029,-
8.	Kratkoročne obveze	484.023.000.-	8.800.418,-	445.933.950.-	8.107.890,-
9.	Dugoročne obveze	103.399.000,-	1.879.982,-	375.273.305.-	6.823.151,-
10.	Dugoročna rezerviranja	60.624.000.-	1.102.255,-	17.436.980.-	317.036,-
Ukupne obveze		648.046.000.-	11.782.655,-	838.644.235.-	15.248.077,-
Ukupno kapital		1.855.553.000.-	33.737.327,-	2.564.647.360.-	46.629.952,-

Knjigovodstvena vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. iznosila je 1.855.553.000.- HRD, odnosno 33.737.327,- DEM. Procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 46.629.952,- DEM veća je za 12.892.625,- DEM ili za 38,2% od knjigovodstvene vrijednosti.

Po knjigovodstvenoj vrijednosti procijenjena su jedino novčana sredstva. Obvezni zajmovi, koji se odnose na financijska ulaganja u razvoj nedovoljno razvijenih područja bivše države procijenjeni su u vrijednosti 0,- DEM, a njihova knjigovodstvena vrijednost iznosi 237.927,- DEM.

Značajnije povećanje procijenjene vrijednosti u odnosu na knjigovodstvenu, utvrđeno je za dugoročnu materijalnu imovinu za 12.470.330,- DEM, dugoročne obveze za 4.943.169,- DEM, zalihe za 2.681.962,- DEM i dugoročna ulaganja za 2.435.845,- DEM. Značajnije smanjene u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost utvrđeno je za drugu izvanposlovnu imovinu za 1.060.654,- DEM i dugoročna rezerviranja za 785.219,- DEM.

Vrijednost dugotrajne materijalne imovine procijenjena je u iznosu 44.897.657,- DEM, od čega je vrijednost nekretnina procijenjena u iznosu 28.714.621,- DEM, opreme u iznosu 15.981.945,- DEM i druge imovine u iznosu 201.091,- DEM.

Vrijednost dugotrajnih ulaganja procijenjena je u iznosu 5.469.227,- DEM, od čega se na vrijednost radne jedinice u Njemačkoj odnosi 5.147.592,- DEM, danih zajmova 104.545,- DEM i uloženi i udruženi sredstva kod šest pravnih osoba 217.090,- DEM. Vrijednost danih zajmova i uloženi i udruženi sredstva kod pet pravnih osoba procijenjena je po knjigovodstvenoj vrijednosti. Vrijednost uloženi sredstva kod jedne pravne osobe pri procjeni je uvećana za revalorizaciju. Vrijednost drugih dugotrajnih ulaganja koja se odnose na imovinu radnih jedinica u Beogradu i Prištini nisu procijenjena, uz obrazloženje da se radi o otetoj imovini, a njihova knjigovodstvena vrijednost iznosila je 2.693.545,- DEM. Odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća kojim je određen društveni kapital poduzeća u pretvorbi, nije određeno da se imovina na području republika bivše države isključuje iz vrijednosti društvenog kapitala, te je ovu imovinu trebalo uključiti u procijenjenu vrijednost Poduzeća po knjigovodstvenoj vrijednosti. U skladu s Uputama za primjenu Zakona o utvrđivanju ratne štete, Društvo je u 1994. Gradskoj komisiji za popis i procjenu ratne štete grada Zagreba prijavilo ratnu štetu na imovini, a u prijavu je uključena i spomenuta imovina.

Procjenu vrijednosti radne jedinice u Njemačkoj na dan 31. prosinca 1991. obavilo je poduzeće Teb, Zagreb u listopadu 1992. Vrijednost radne jedinice u Njemačkoj procijenjena je u iznosu 2.573.796,- DEM, što je za 2.623.397,- DEM manje od knjigovodstvene vrijednosti koja je bila iskazana u iznosu 5.197.193,- DEM. Obrazloženo je da se knjigovodstvene evidencije ne vode uredno i ažurno, te da podaci u njima nisu potpuni, točni i valjani. Procijenjenu vrijednost radne jedinice u Njemačkoj Agencija nije prihvatila, već je odlučila da se prihvati knjigovodstvena vrijednost kao realna vrijednost. U knjigovodstvenu vrijednost radne jedinice u Njemačkoj nije bila uključena vrijednost materijalne imovine. U procijenjenu vrijednost Poduzeća uključena je vrijednost radne jedinice u Njemačkoj u iznosu 5.147.592,- DEM, što je za 49.601,- DEM manje od knjigovodstvene vrijednosti, jer je pogrešno ispravljen prvotno procijenjeni iznos.

Vrijednost zaliha materijala, pričuvnih dijelova, sitnog inventara, auto guma, ambalaže i gotovih proizvoda procijenjena je ukupno u iznosu 5.211.835,- DEM, što je za 106,0% više od knjigovodstvene vrijednosti. Zalihe se u poslovnim knjigama vode po stvarnim nabavnim cijenama. S obzirom da postoje zalihe s usporenim obrtom, te druge specifičnosti vezane za pojedine zalihe, obavljena je procjena sadašnje tržišne vrijednosti za svaku pojedinu vrstu zaliha.

Vrijednost kratkoročnih potraživanja procijenjena je u iznosu 5.628.745,- DEM, što je za 68.490,- DEM više od knjigovodstvene vrijednosti. Povećanje se odnosi na ispravljen potraživanja, koja su naplaćena u 1992.

Vrijednost druge izvanposlovne imovine koja se odnosi na stanove i potraživanja po zajmovima od zaposlenika, procijenjena je u iznosu 460.473,- DEM, što je za 1.060.654,- DEM manje od knjigovodstvene vrijednosti. Vrijednost stanova procijenjena je u iznosu 421.417,- DEM, a odnosi se na 172 stana koji se nalaze u Zagrebu, Velikoj Gorici, Sesvetama, Karlovcu, Zadru i Virovitici. Ukupna površina stanova iznosila je 9 536 m². Za procjenu su korišteni podaci o etalonskoj vrijednosti građevinskog objekta koji su objavljeni u službenom glasilu Republike Hrvatske u siječnju 1992. Uz primjenu spomenute etalonske vrijednosti u iznosu 631,29 DEM po m², vrijednost stanova iznosila je 6.020.243,- DEM. Vrijednost stanova koja se unosi u društveni kapital procijenjena je u visini 7,0% spomenutog iznosa što je iznosilo 421.417,- DEM. Obrazloženo je da se vrijednost stanova pretvara u financijsko potraživanje koje nije na odgovarajući način zaštićeno od utjecaja inflacije, pitanje popusta je bilo neizvjesno, a u kapital moglo se uključiti svega 50,0% tadašnje financijske vrijednosti. Vrijednost deset stanova koje je Poduzeće imalo u Beogradu, Skopju i Zenici nije uključena u procjenu. Potraživanja po zajmovima od zaposlenika procijenjena su u iznosu 39.055,- DEM, a knjigovodstvena vrijednost iznosila je 162.636,- DEM. Obrazloženo je da se radi o zajmovima za stambenu izgradnju koji su bili dugoročni, uz niske kamatne stope zbog čega se u cijelosti nisu mogli smatrati imovinom Poduzeća, te je pri procjeni obavljeno diskontiranje nominalne vrijednosti zajmova primjenom diskontne stope 28,0% godišnje.

Vrijednost kratkoročnih obveza procijenjena je u iznosu 8.107.890,- DEM, što je za 692.528,- DEM manje od knjigovodstvene vrijednosti. Iz procjene su isključene obveze prema dobavljačima na području bivše države. Procijenjene kratkoročne obveze sastojale su se od obveza prema dobavljačima u iznosu 5.774.685,- DEM, obveza za predujmove u iznosu 1.029.219,- DEM, obveza po kratkoročnom kreditu građevnom poduzeću Dubrovnik, Dubrovnik u iznosu 415.364,- DEM i drugih obveza u iznosu 888.622,- DEM.

Dugoročne obveze procijenjene su u iznosu 6.823.151,- DEM, što je za 4.943.169,- DEM više od knjigovodstvene vrijednosti. Sastojale su se od obveza po kreditima u zemlji u iznosu 85.036,- DEM i obveza po kreditima iz inozemstva u iznosu 6.738.115,- DEM. Obveze po kreditima u zemlji procijenjene su po knjigovodstvenoj vrijednosti, a odnose se na obveze društvu Privredna banka u iznosu 84.818,- DEM i druge obveze u iznosu 218,- DEM. Obveze po kreditima iz inozemstva iskazane su u poslovnim knjigama u dinarskoj protuvrijednosti prema tada važećem službenom tečaju Narodne banke bivše države. Procijenjene su u iznosu 6.738.115,- DEM prema stanju obveza u pojedinoj valuti i preračunane u dinarsku protuvrijednost prema važećem tečaju Narodne banke Hrvatske od 1. siječnja 1992.

Dugoročna rezerviranja procijenjena su u iznosu 317.036,- DEM, što je za 60,0% manje od iznosa dugoročnih rezerviranja procijenjenog osnovnim elaboratom. U dopuni elaboratu, navedeno je da do konca studenoga 1992. ova sredstva nisu trošena, pa je Agencija prihvatila procjenu u visini obveze poreza na dobit, odnosno 40,0% iznosa procijenjenog osnovnim elaboratom.

- procjena vrijednosti nekretnina

Vrijednost nekretnina procijenjena je u iznosu 28.714.621,- DEM. Procjenom su obuhvaćene nekretnine na lokacijama u Zagrebu, Rakitju, Pojatnom, Dugom Selu i Ivancu. Osim na spomenutim lokacijama, u okviru nekretnina procijenjeni su i privremeni objekti koji su se nalazili na 15 gradilišta.

Procijenjene nekretnine u Zagrebu obuhvaćale su upravnu zgradu u Kranjčevićevoj ulici i pogon mehanizacije u Radničkoj cesti. Nekretnine u Kranjčevićevoj ulici procijenjene su u iznosu 3.159.689,- DEM, a pogon mehanizacije u Radničkoj cesti procijenjen je u iznosu 4.019.400,- DEM. Nekretnina u Kranjčevićevoj ulici sastoji se od zemljišta k.č. br. 788 površine 1 466 m² na kojem se nalazi upravna zgrada neto površine 2 283 m². Zemljište je procijenjeno u iznosu 1.110.741,- DEM, a objekti i priključci u iznosu 2.048.948,- DEM. Nekretnina u Radničkoj cesti sastoji se od zemljišta površine 53 485 m² na kojem se nalazi 25 objekata ukupne neto površine 8 554 m². Procijenjen je dio zemljišta u iznosu 1.499.810,- DEM, a objekti, priključci i vanjsko uređenje procijenjeni su u iznosu 2.519.590,- DEM.

Procijenjene nekretnine u Rakitju obuhvaćale su asfaltnu bazu i pogone laboratorija i betonske galanterije. Asfaltna baza procijenjena je u iznosu 807.504,- DEM, a pogoni laboratorija i betonske galanterije u iznosu 2.249.242,- DEM. Asfaltna baza se sastoji od zemljišta površine 18 054 m² koje je Poduzeće kupilo 1977. i četiri objekta ukupne neto površine 221 m². Zemljište je procijenjeno u iznosu 567.870,- DEM, a objekti priključci i vanjsko uređenje u iznosu 239.634,- DEM.

Pogoni laboratorija i betonske galanterije sastoje se od 27 objekata ukupne neto površine 8 007 m². Zemljište na kojem su se nalazili objekti bilo je u najmu, te nije uključeno u procjenu. Spomenuto zemljište Poduzeće koristi od 1977., a u elaboratu se nalazi popis 16 vlasnika zemljišta s kojima su zaključivani ugovori o višegodišnjem korištenju zemljišta i naknadi štete za korištenje zemljišta.

Vrijednost nekretnina u Pojatnom, koje se odnose na tvornicu betonskih proizvoda, procijenjena je u iznosu 14.900.822,- DEM. Nekretnine se sastoje se od zemljišta k.č. br. 4855 i 4856 površine 134 383 m² na kojem je izgrađeno 19 objekata ukupne neto površine 23 065 m². Vrijednost zemljišta procijenjena je u iznosu 3.090.056,- DEM, a objekti, priključci i vanjsko uređenje u iznosu 11.810.766,- DEM.

Na lokaciji u Dugom Selu procijenjena je asfaltna baza Trstenik u iznosu 999.682,- DEM. Nekretnina se sastoji od zemljišta k.č. br. 2462 površine 85 414 m² na kojem je izgrađeno sedam objekata ukupne neto površine 845 m². Zemljište je procijenjeno u iznosu 637.462,- DEM, a objekti, priključci i vanjsko uređenje u iznosu 362.220,- DEM.

Nekretnine na lokaciji u Ivancu gdje se nalazi kamenolom, a koje se odnose na objekte, priključke i vanjsko uređenje procijenjene su u iznosu 591.551,- DEM. Zemljište kamenoloma Poduzeće je kupilo od mještana u razdoblju od 1987. do 1989., a ukupna površina zemljišta iznosi 84 418 m². Na zemljištu je izgrađeno četiri objekta ukupne neto površine 179 m². Zemljište nije procijenjeno, a u elaboratu je obrazloženo da je zemljište kamenoloma prirodno bogatstvo te nije uključeno u procjenu.

Od ukupno procijenjene vrijednosti nekretnina u iznosu 28.714.621,- DEM, na objekte, priključke i vanjsko uređenje odnosi se 21.808.682,- DEM, a na zemljište 6.905.939,- DEM.

Vrijednost objekata procijenjena je ukupno u iznosu 17.796.698,- DEM, priključaka u iznosu 1.041.624,- DEM, a vanjskog uređenja u iznosu 2.970.360,- DEM. Sadašnja vrijednost objekata izračunana je na temelju procijenjene nove vrijednosti sličnih objekata, koja je umanjena zbog starosti i trošnosti. Procjena vrijednosti priključaka obavljena je prema kriterijima propisanim u općinskim odlukama o naknadama za priključke, odnosno gdje nije postojala komunalna infrastruktura procjena je obavljena na temelju stvarnih troškova.

Procjena vrijednosti vanjskog uređenja obavljena je prema činjeničnom stanju i stvarnim troškovima. Upravna zgrada u Kranjčevićevoj ulici i priključci procijenjeni su u iznosu 2.048.948,- DEM, odnosno 898,- DEM/m² neto površine. Na objekt se odnosi 1.466.808,- DEM, a priključke 582.140,- DEM. Na lokaciji u Radničkoj cesti objekti pogona mehanizacije procijenjeni su u iznosu 2.131.708,- DEM, priključci u iznosu 129.427,- DEM a vanjsko uređenje u iznosu 258.455,- DEM, što je ukupno 2.519.590,- DEM, odnosno 295,- DEM/m² neto površine.

Na lokaciji asfaltne baze u Rakitju procijenjeni su objekti, u iznosu 56.509,- DEM, priključci u iznosu 9.100,- DEM i vanjsko uređenje u iznosu 174.025,- DEM, što je ukupno 239.634,- DEM, odnosno 1.084,- DEM/m² neto površine. Pogoni laboratorija i betonske galanterije u Rakitju s priključcima i vanjskim uređenjem procijenjeni su u iznosu 2.249.242,- DEM, odnosno 281,- DEM/m² neto površine. Objekti, priključci i vanjsko uređenje tvornice betonskih proizvoda u Pojatnom procijenjeni su u iznosu 11.810.766,- DEM, odnosno 512,- DEM/m² neto površine. Objekti, priključci i vanjsko uređenje asfaltne baze Trstenik u Dugom Selu procijenjeni su u iznosu 362.220,- DEM, odnosno 428,- DEM/m² neto površine. Na lokaciji kamenoloma u Ivancu objekti su procijenjeni u iznosu 82.436,- DEM, priključci u iznosu 12.105,- DEM, a vanjsko uređenje u iznosu 497.010,- DEM. Privremeni objekti koji su se nalazili na 15 gradilišta procijenjeni su u iznosu 1.986.731,- DEM.

Vrijednost zemljišta procijenjena je u iznosu 6.905.939,- DEM. Procjenom je obuhvaćeno zemljište na lokacijama u Zagrebu, Rakitju, Pojatnom i Dugom Selu.

Zemljište u Kranjčevićevoj ulici u Zagrebu obuhvaćalo je k.č. br. 788 površine 1 466 m². Vrijednost spomenutog zemljišta procijenjena je u iznosu 1.110.741,- DEM, a procijenjeno je prema bruto razvijenoj površini građevinskih objekata.

Za izračun procijenjene vrijednosti zemljišta primijenjena je cijena u iznosu 429,- DEM/m² bruto površine objekata. Primijenjena cijena bila je u skladu s odlukom općinskih organa o troškovima pripreme građevinskog zemljišta i prosječnom iznosu rente.

Vrijednost zemljište u Radničkoj cesti u Zagrebu procijenjena je u iznosu 1.499.810,- DEM, na način da je utvrđena prometna vrijednost zemljišta uvećana za troškove pripreme i rente. Prometna vrijednost zemljišta utvrđena je u iznosu 31,- DEM po m², što je bilo u skladu s odlukom općinskih organa o prometnoj vrijednosti građevinskog zemljišta. Zemljište u Radničkoj cesti obuhvaćalo je k.č. br. 823/1, katastarska općina Žitnjak, površine 53 485 m², a u procjenu je uključeno zemljište veličine 38 838 m². Drugo zemljište veličine 14 647 m² nije uključeno u procjenu, a obrazloženo je da se radi o poljoprivrednom zemljištu. Prema priloženoj dokumentaciji - rješenju općine Peščenica od 18. prosinca 1979. i rješenju Zavoda za katastar grada Zagreba (posjedovni list broj 2284) od 16. veljače 1990., cijelo zemljište je građevinsko. Prema odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi u društveni kapital ne ulazi poljoprivredno zemljište koje je vlasnicima oduzeto nakon 15. svibnja 1945. S obzirom da se zemljište na lokaciji u Radničkoj cesti sastojalo od jedne građevinske čestice, trebalo ga je u cijelosti uključiti u procjenu. Prometna vrijednost zemljišta površine 14 647 m² koje nije uključeno u procjenu, iznosila je 454.057,- DEM. Za upis nekretnine u Radničkoj cesti u zemljišne knjige, Društvo je predalo zahtjev, ali upis još nije obavljen. Prema odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednosti društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi, prenose se Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu.

Vrijednost zemljišta asfaltne baze u Rakitju površine 18 054 m² procijenjena je u iznosu 567.870,- DEM, a vrijednost zemljišta tvornice betonskih proizvoda u Pojatnom površine 135 121 m² procijenjena je u iznosu 3.090.056,- DEM. Vrijednost zemljišta asfaltne baze Trstenik u Dugom Selu površine 85 414 m² procijenjena je u iznosu 637.462,- DEM. Procjena zemljišta u Rakitju, Pojatnom i Dugom Selu obavljena je na način da je prometna vrijednost zemljišta uvećana za troškove pripreme i rente.

- procjena vrijednosti opreme

U elaboratu o procijenjenoj vrijednosti poduzeća na dan 31. prosinca 1990. vrijednost opreme je procijenjena u iznosu 40.856.730,- DEM. procjenom je obuhvaćena opremu u radnim jedinicama u zemlji, u Njemačkoj i na području republika bivše države.

Procjena vrijednosti opreme na dan 31. prosinca 1991. obavljena je na način da su izvršeni određeni ispravci i dopune procijenjene vrijednosti opreme na dan 31. prosinca 1990. Nakon ispravaka i dopuna procjeni opreme na dan 31. prosinca 1990., vrijednost opreme na dan 31. prosinca 1991. procijenjena je ukupno u iznosu 20.789.940,- DEM, od čega se na vrijednost opreme u 11 radnih jedinica u zemlji koja je nabavljena do konca 1990. odnosi 15.981.945,- DEM, na vrijednost opreme u radnim jedinicama u Prištini i Titovom Drvaru 1.097.560,- DEM, na vrijednost opreme u radnoj jedinici u Njemačkoj 92.075,- DEM i na vrijednost opreme koja je nabavljena u 1991. odnosi se 3.618.360,- DEM. Za procjenu opreme koja je nabavljena u 1991. primijenjen je tečaj 55.- HRD za 1,- DEM. Pri zbroju procijenjenih vrijednosti opreme u radnoj jedinici mehanizacija-Zagreb, pogrešno su zbrojene procijenjene vrijednosti, zbog čega je procijenjena vrijednost opreme u spomenutoj radnoj jedinici iskazana za 754.225,- DEM manje.

Vrijednost opreme koja je nabavljena do konca 1990., bez opreme u radnim jedinicama u Njemačkoj, Prištini i Titovom Drvaru procijenjena je na dan 31. prosinca 1991. u iznosu 15.981.945,- DEM, a na dan 31. prosinca 1990. bila je procijenjena u iznosu 37.780.196,- DEM. U elaboratu o procjeni vrijednosti opreme na dan 31. prosinca 1990. navedeno je da je procjena obavljena na temelju pregleda i ocjene stanja pojedine opreme, evidencija o opremi, cijena nove opreme na domaćem i vanjskom tržištu u prvom tromjesečju 1991., službenih stopa amortizacije, te slobodne procjene. Cijene nove opreme koje su bile polazna osnovica za procjenu, bile su iskazane u din, a preračun u DEM obavljen je uz primjenu tečaja 9 din za 1,- DEM. Procjena ove opreme na dan 31. prosinca 1991. obavljena uz primjenu tečaja 17 din za 1,- DEM za domaću opremu i opremu iz zapadne Evrope, odnosno 25 din za 1,- DEM za opremu iz istočne Evrope. Cijene nove opreme u prvom tromjesečju 1991. koje su bile polazna osnovica za procjenu bile su iskazane u din.

Dokumentacija o cijenama nove opreme nije bila priložena elaboratu, te spomenute cijene u DEM koje su bile važeće u vrijeme prve procjene nisu poznate. Iz postojeće dokumentacije nije vidljivo je li oprema koja je nabavljena do konca 1990. realno i objektivno procijenjena na dan 31. prosinca 1991., te je li opravdano smanjenje procijenjene vrijednosti opreme nakon godinu dana za 21.798.251,- DEM ili 57,6%. Odnosno nije vidljivo je li opravdana primjena tečaja 9 din za 1,- DEM ili 17 din, odnosno 25 din za 1,- DEM. Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, između ostaloga je utvrđeno, da su pravne i fizičke osobe koje obavljaju procjenu poduzeća obvezne sastaviti elaborat o procjeni s dovoljno informacija i podataka, te prikupiti sve relevantne dokaze i obrazloženja kao potporu iskazanim procijenjenim vrijednostima.

U procijenjenu vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. uključena je oprema koja je nabavljena do konca 1990., a procijenjena je u iznosu 15.981.945,- DEM. Druga oprema nije uključena u procijenjenu vrijednost Poduzeća. Iz procjene je opravdano isključena procijenjena vrijednost opreme na području republika bivše države u iznosu 1.097.560,- DEM. Iz procjene je neopravdano isključena procijenjena vrijednost opreme u radnoj jedinici u Njemačkoj u iznosu 92.075,- DEM i vrijednost opreme nabavljene u 1991. koja je procijenjena u iznosu 3.618.360,- DEM. Zbog pogrešnog zbroja procijenjene vrijednosti opreme u radnoj jedinici mehanizacija-Zagreb i ne uključivanja procijenjene vrijednosti opreme u radnoj jedinici u Njemačkoj i opreme koja je nabavljena u 1991., u procijenjenu vrijednost Poduzeća nije uključena oprema procijenjena ukupno u vrijednosti 4.464.660,- DEM.

3.2. Rješenje o suglasnosti na pretvorbu

Rješenje kojim je dana suglasnost na provođenje namjeravane pretvorbe Hrvatski fond za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond) donio je 19. svibnja 1993. S obzirom da nije vidljivo kada je Fondu predana cjelokupna tražena dokumentacija, nije utvrđeno je li rješenje doneseno u propisanom roku od 60 dana od dana dostave cjelokupne dokumentacije. U rješenju je obrazloženo da je Poduzeće dostavilo odluku o pretvorbi zajedno s propisanom dokumentacijom, a Fond je ocijenio da se pretvorba predlaže u skladu s uvjetima i na način propisan Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća. Poduzeće se pretvara u dioničko društvo prodajom dionica uz popust osobama iz članka 5. stavak 1. točka 1. i 2.a Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, rezervacijom dionica kod Fonda s naslova potraživanja društva Privredna banka, a ostatak se predviđao prodati u skladu s odredbama Uredbe o dopuni Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Pravilnika o prodaji dijela poduzeća javnim prikupljanjem ponuda.

Temeljni kapital utvrđen je u iznosu 63.696.580.000,- HRD, odnosno 46.630.000,- DEM. U rješenju je primijenjen tečaj na dan izdavanja rješenja koji je iznosio 1.366.- HRD za 1,- DEM. Broj dionica i nominalna vrijednost dionice nisu utvrđeni. Uz popust je predviđeno prodati dionice u iznosu 23.315.000,- DEM, što iznosi 50,0% procijenjene vrijednosti Poduzeća, kod Fonda su rezervirane dionice s naslova potraživanja društva Privredna banka u iznosu 12.048.000,- DEM, što iznosi 25,8% procijenjene vrijednosti Poduzeća.

Ranije, 17. veljače 1993. upravni odbor Poduzeća donio je odluku o pretvorbi i prestanku važenja odluke o pretvorbi koja je donesena 29. lipnja 1992. Odlukom je utvrđeno da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom dionica u iznosu 32.006.000,- DEM i pretvaranjem potraživanja u ulog u iznosu 15.274.930,- DEM. Prije izdavanja rješenja o suglasnosti na pretvorbu, u Fondu je 18. svibnja 1993. sastavljena službena zabilješka u kojoj je navedeno mišljenje da revalorizacija kredita otplaćenih u ranijim godinama i njihovo pretvaranje u ulog banke u iznosu 12.048.000,- DEM nema osnove, dok bi se obveze po kreditima koje su procijenjene u elaboratu u iznosu 3.226.930,- DEM mogle pretvoriti u ulog banke. Iako obveze po kreditima u iznosu 12.048.000,- DEM nisu bile iskazane u knjigovodstvu niti su bile uključene u procijenjenu vrijednost Poduzeća, Fond je s naslova pretvaranja potraživanja društva Privredna banka u ulog rezervirao dionice u navedenoj vrijednosti.

3.3. Provedba programa pretvorbe

Temeljni kapital Društva utvrđen je u iznosu 46.630.000,- DEM, odnosno 63.696.580.000,- HRD, a podijeljen je na 466 300 dionica nominalne vrijednosti 100,- DEM.

Poziv za upis i prodaju 233 150 dionica uz popust nominalne vrijednosti 23.315.000,- DEM, što iznosi 50,0% procijenjene vrijednosti Poduzeća, objavljen je u dnevnom tisku 29. svibnja 1993. Pravo na upis imali su zaposlenici, raniji zaposlenici i drugi punoljetni državljani Republike Hrvatske. Prednost pri upisu dionica imali su zaposlenici i raniji zaposlenici, a pojedina osoba uz popust je mogla kupiti dionice najviše u nominalnoj vrijednosti 20.000,- DEM.

Prodano je 222 820 dionica ili 95,5% od ponuđenog broja, odnosno 47,8% ukupnog broja dionica. Nominalna vrijednosti prodanih dionica iznosila je 22.282.000,- DEM. Zaposlenicima i ranijim zaposlenicima prodano je 215 160 dionica, a drugim fizičkim osobama prodano je 7 660 dionica. Ukupan iznos popusta iznosio je 8.524.980,- DEM ili 18,3% procijenjene vrijednosti Poduzeća. Ugovori s malim dioničarima zaključeni su 15. lipnja 1993., a ukupno je zaključeno 1 157 ugovora. Plaćanje gotovinom uz propisani popust od 35,0% ugovoreno je s 20 dioničara za kupnju 3 550 dionica.

S drugim dioničarima ugovorena je obročna otplata u roku pet godina. Prema potvrdi banke od 28. lipnja 1993., dionice ugovorene jednokratnom uplatom i prvi obroci za dionice ugovorene na obročnu otplatu plaćeni su u ugovorenom iznosu.

U postupku prodaje dionica, nije prodano 243 480 dionica. Fond je prema rješenju rezervirao 120 480 dionica nominalne vrijednosti 12.048.000,- DEM ili 25,8% od ukupnog broja dionica za pretvaranje potraživanja društva Privredna banka u ulog. Drugih 123 000 dionica nominalne vrijednosti 12.300.000,- DEM ponuđeno je na prodaju putem javnog oglašavanja. Fond je u 1993. objavio dva poziva za prikupljanje ponuda za kupnju dionica Društva. Na prvi poziv pristigla je ponuda društva Unimag d.o.o., Zagreba, a na drugi ponuda devetorice zaposlenika koji su 14. prosinca 1993. zaključili ugovor o partnerstvu u kupnji dionica Društva. Zbog neprihvatljivih uvjeta, Fond je odbio obje ponude.

Odlukom od 20. siječnja 1994. Fond je utvrdio da u postupku javnog prikupljanja ponuda za kupnju dionica Društva nije prihvaćena niti jedna ponuda, te su 123 000 dionica prenesene fondovima u omjeru propisanom Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća. Fondu je preneseno 82 000 dionica, a republičkim fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja preneseno je 41 000 dionica.

Početna struktura vlasništva dionica Društva bila je sljedeća: mali dioničari 222 820 dionica ili 47,8%, Fond 202 480 dionica ili 43,4% i republički fondovi mirovinskog i invalidskog osiguranja 41 000 dionica ili 8,8%. Od 202 480 dionica koliko se nalazilo u portfelju Fonda, 120 480 dionica bilo rezervirano za pretvaranje potraživanja društva Privredna banka u ulog.

3.4. Upis u sudski registar

Osnivačka skupština Društva održana je 4. veljače 1994. Dioničko društvo nastalo pretvorbom upisano je u sudski registar 18. ožujka 1994. Upis je obavljen u skladu s rješenjem Agencije. Temeljni kapital upisan je u iznosu 63.696.580.000- HRD, odnosno 46.630.000,- DEM, a podijeljen je na 466 300 dionica. Upisana je sljedeća struktura vlasništva: mali dioničari 47,8%, Fond 43,4% i republički fondovi mirovinskog i invalidskog osiguranja 8,8% ukupnog broja dionica Društva.

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

4.1. Dionice s popustom

Ugovori o kupnji 222 820 dionica s popustom zaključeni su s 1 157 dioničara, od kojih su 1 137 dioničara ugovorili plaćanje u obrocima o roku od pet godina.

Jednom godišnje Fond je revalorizirao obroke za otplatu dionica. Na uplate koje nisu obavljene u ugovorenim rokovima obračunavane su zatezne kamate u skladu s propisima.

Tijekom 1996. tri dioničara su jednokratno otplatili upisane, a neotplaćene dionice i iskoristili pravo popusta na revalorizirani ostatak duga u skladu s odredbama članka 34. Zakona o privatizaciji. U skladu s odredbama Zakona o privatizaciji, Fond je u listopadu 1996. s 876 dioničara zaključio dodatke ugovorima kojima je produžen rok otplate dionica. S osam dioničara ugovorena je otplata u rokovima od pet do 15 godina, a s 868 dioničara u roku 20 godina. Dioničari kojima je ugovorena otplata dionica u roku kraćem od 20 godina, koristili su popust prema odredbama članka 32. Zakona o privatizaciji. S dioničarima koji nisu zaključili dodatke ugovoru o produženju roka otplate, a prestali su otplaćivati dionice, Fond je tijekom 1997. i 1998. raskinuo ugovore o kupnji dionica. Tijekom 1999. Fond je raskinuo ugovore s dioničarima koji su zaključili dodatke ugovorima o produženju roka otplate, a nisu pravodobno otplaćivali dionice. U razdoblju od 1995. do 2002., Fond je zbog nepravodobne otplate ili na zahtjev dioničara, raskinuo ukupno 395 ugovora, nakon čega je u portfelj Fonda preneseno ukupno 44 016 dionica.

U evidenciji Fonda nema evidentiranih ugovora o prijenosu neotplaćenih dionica, osim prijenosa na nasljednike dioničara. U razdoblju od veljače 1994. do lipnja 2001. preneseno je 18 osnovnih ugovora na 27 nasljednika dioničara. Prema evidenciji Fonda, u rujnu 2002. nije još otplaćeno 52 230 dionica Društva, koje otplaćuje 747 dioničara.

4.2. Dionice iz portfelja fondova

4.2.1. Dionice iz portfelja mirovinskih fondova

Po obavljenoj pretvorbi u siječnju 1994. u portfelj mirovinskih fondova preneseno je 41 000 dionica Društva.

Predsjednica skupštine Društva uputila je 21. ožujka 1994. mirovinskim fondovima ponudu za kupnju cjelokupnog paketa dionica Društva iz njihovog portfelja. U ponudi je navedeno da su dolje potpisani dioničari odlučili kupiti 41 000 dionica za koje nude cijenu u iznosu 4.100.000,- DEM koja je jednaka nominalnoj vrijednosti dionica. Dioničari nisu potpisali ponudu, niti su se potpisi nalazili u prilogu ponude. Uplata 10,0% cijene nudila se u roku deset dana od zaključenja ugovora, a ostatak u 59 mjesečnih obroka. Navedeno je da će u roku sedam dana od obavijesti o prihvaćanju ponude, biti dostavljen pregled imena dioničara i drugih pravnih osoba ako ih bude, te upisani broj dionica.

Za kupnju dionica od mirovinskih fondova Društvu se javilo 354 zaposlenika, a broj ukupno upisanih dionica bio je manji od broja dionica koje su se nalazile u portfelju spomenutih fondova. Društvo je zbog toga spomenute dionice ponudilo i svojim poslovnim partnerima.

Društvo Hrvatsko mirovinsko osiguranje, Zagreb i Društvo zaključili su 14. travnja 1994.

ugovor kojim Društvo kupuje 41 000 dionica Društva iz portfelja mirovinskih fondova. Spomenuti ugovor u ime Društva nije potpisao zakonski predstavnik, već predsjednica skupštine. U dokumentaciji društva Hrvatsko mirovinsko osiguranje nema odluke upravnog odbora za prodaju spomenutih dionica. Ugovorena je cijena u nominalnoj vrijednosti dionica u iznosu 4.100.000,- DEM, plaćanje je ugovoreno u obrocima u skladu s ponudom, a posljednji obrok dospijevao je u travnju 1999. Utvrđeno je da kupac prije otplate ne može bez pristanka prodavatelja otuđiti ili opteretiti dionice koje su predmet ugovora, a na iznos 10,0 % ugovorene cijene do konačne otplate dionica ustanovljuje se založno pravo u korist prodavatelja. Prodavatelj je imao pravo raskinuti ugovor ako kupac zakasni 15 dana s uplatom bilo kojeg obroka. Istog dana kada je zaključen spomenuti ugovor, 14. travnja 1994., Društvo je s fizičkim i pravnim osobama koje su se javile za kupnju dionica zaključilo ugovore o međusobnim pravima i obvezama u vezi kupnje dionica od mirovinskih fondova. Ugovore s kupcima potpisala je predsjednica skupštine, a u evidenciji Društva nalazi se 281 zaključen ugovor. Kupci su osim zaposlenika bili i druge fizičke i pravne osobe koje nisu do tada bili dioničari. Dionice su kupila društva Edok, Zagreb, Autocentar-Merkur, Zagreb, Našiceciment, Našice, te fizičke osobe koje nisu bili zaposlenici Rudolf Sekušak, Stjepan Jurčević, Darko Mužar, Franjo Svrtan, Šokac Franjo. Spomenute osobe ugovorile su kupnju ukupno 18 842 dionice ili 46,0% ukupnog broja dionica iz portfelja mirovinskih fondova. Većina ugovora zaključena je pod istim uvjetima kao što je zaključen ugovor s društvom Hrvatsko mirovinsko osiguranje, osim što je s pojedinim pravnim osobama ugovoreno plaćanje 20,0% cijene u roku deset dana od potpisa ugovora. Od 281 kupca koji su potpisali ugovore o kupnji dionica, njih 112 nisu uplatili niti jedan ugovoreni obrok jer su odmah odustali od kupnje. Drugi kupci su dionice plaćali izravno društvu Hrvatsko mirovinsko osiguranje ili je to obavljalo Društvo obustavom od plaća zaposlenika koji su kupili dionice.

Društvo je u travnju 1998. uputilo zahtjev društvu Hrvatsko mirovinsko osiguranje za prijevremenu otplatu ostatka duga za dionice, uz popust od 50,0%. Nadzorni odbor društva Hrvatsko mirovinsko osiguranje odobrio je u svibnju 1998. plaćanje ostatka duga jednokratnom uplatom uz popust od 30,0%. Društvo je s društvom Hrvatsko mirovinsko osiguranje zaključilo dodatak osnovnom ugovoru 23. prosinca 1998. Dodatkom je utvrđeno da Društvo u roku osam dana treba uplatiti 1.447.257,- DEM da bi u cijelosti podmirilo obvezu iz osnovnog ugovora. Ukupna obveza sa zateznim kamatama do 19. prosinca 1998. iznosila je 4.731.774,- DEM, od čega je podmireno 2.664.264,- DEM, a ostatak duga iznosio je 2.067.510,- DEM. Uz obračunani popust od 30,0% ostatak duga iznosio je 1.447.257,- DEM. Plaćanje ostatka duga obavljano je u više navrata. Dio duga podmirilo je Društvo, a dio kupci koji su s Društvom zaključili ugovore o kupnji dionica iz portfelja fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja. Obveza utvrđena dodatkom osnovnom ugovoru ispunjena je u cijelosti 1. travnja 1999.

Društvo Hrvatsko mirovinsko osiguranje je 25. svibnja 1999. dalo Društvu dozvolu za upis 41 000 vlastitih dionica u knjigu dionica. Nakon konačne otplate dionica Društvo je utvrdilo da je 27 301 dionicu od mirovinskih fondova steklo 169 dioničara zaposlenika i drugih pravnih i fizičkih osoba, a 13 699 dionica otkupilo je Društvo kao vlastite dionice. Od ukupnog broja dionica iz portfelja mirovinskih fondova, zaposlenici su otkupili manje od 31,0%, a druge dionice kupile su druge pravne i fizičke osobe koje nisu do tada bili dioničari Društva i samo Društvo. Za prodaju dionica Društva iz portfelja mirovinskih fondova u 1994., u dokumentaciji društva Hrvatsko mirovinsko osiguranje nema odluke upravnog odbora. U ugovoru zaključenom u travnju 1994. kao kupac navodi se Društvo, ali ugovor nije potpisao zakonski predstavnik društva, već predsjednik skupštine.

U rujnu 1994. društvo Hrvatsko mirovinsko osiguranje ispravilo je ime kupca u ugovoru,

te je upisan kupac "dioničari Viadukta". Ugovoru nije priložen popis kupaca dioničara i kupljenog broja dionica, kako je to navedeno u ponudi da će se dostaviti naknadno. Dodatak ugovoru u prosincu 1998. zaključilo je Društvo, a ugovor je potpisao zakonski predstavnik Društva. Dio dioničara, odnosno rukovodeći djelatnici Društva, odlučili su se za ovakav način kupnje dionica od fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja kako bi Društvo sačuvali od preuzimanja sa strane. S obzirom na odaziv za kupnju i konačnu otplatu spomenutih dionica, zaposlenici nisu bili zainteresirani za kupnju, a osim toga oni nisu u cijelosti iskoristili niti pravo upisa 50,0% dionica s popustom. Društvo je više od 46,0% dionica koje su u postupku pretvorbe dodijeljene fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja prodalo drugim fizičkim i pravnim osobama koje je ono samo odabralo, a 33,4% dionica otkupilo je kao vlastite. Dionice kupljene od fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja nisu redovito otplaćivane, a kupac nije imao nikakve posljedice zbog ne poštivanja odredbi ugovora, već je stavljen u povoljniji položaj jer mu je dug umanjen za 620.253,- DEM. Konačna otplata tako umanjenog iznosa nije podmirena u roku utvrđenim dodatkom ugovoru, već je u cijelosti ispunjena 1. travnja 1999., a posljednji obrok je i prema osnovnom ugovoru dospijevao u travnju 1999.

4.2.2. Dionice iz portfelja Fonda

Po obavljenoj pretvorbi u siječnju 1994. u portfelj Fonda preneseno je 202 480 dionica, od čega je 120 480 dionica ili 25,8% prema rješenju bilo rezervirano za društvo Privredna banka. U siječnju 1994. društvo Privredna banka je zatražilo Fond da mu u skladu s rješenjem prenese rezervirane dionice, a zahtjevu je priložen drugi dodatak izvješću o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1990. Spomenuti dodatak izvješću izradilo je u siječnju 1994. društvo za revizijske usluge Audit, Zagreb i navelo da je dodatak izrađen u skladu s mišljenjem Ministarstva financija radi priznavanja naknadnih potraživanja, što je ugovoreno između banke i Poduzeća u prosincu 1992. Navedeno je da je obavljena provjera stvaranja trajnog kapitala Poduzeća s temelja potraživanja banke.

Revizijom je utvrđeno da gubici banke po kreditima za investicije Poduzeća koji su odobreni u razdoblju od 1978. do 1986., te reprogramu kamata na kredite, iznose ukupno 15.469.780,- DEM, što je za 3.421.780,- DEM više u odnosu na ranije utvrđeno. Društvo Audit je u izvješću navelo da smatra da bi se za pretvaranje potraživanja banke u ulog u Društvo po osnovi ranije korištenih kredita i kamata, mogao uzeti ranije utvrđeni i ugovoreni iznos u visini 12.048.000,- DEM.

Na temelju ugovora o prodaji dionica i pretvaranju potraživanja u ulog, koji je Poduzeće zaključilo s društvom Privredna banka u prosincu 1992., skupština Društva je 12. srpnja 1994. donijela odluku o prijenosu 120 480 dionica Društva rezerviranih kod Fonda, društvu Privredna banka. Fond je spomenute dionice prenio društvu Privredna banka 29. srpnja 1994. Spomenutim prijenosom dionica, potraživanje banke koje nije iskazano kao obveza u poslovnim knjigama Poduzeća koncem 1991. i koje nije uključeno u procijenjenu vrijednost Poduzeća, pretvoreno je u ulog, a društvo Privredna banka steklo je 25,8% ukupnog broja dionica Društva. Pretvaranje potraživanja u iznosu 12.048.000,- DEM u ulog prijenosom spomenutih dionica društvu Privredna banka nije utemeljeno, jer navedene obveze po kreditima nisu iskazane u poslovnim knjigama koncem 1991. s obzirom da su bile podmirene u cijelosti ranije u ugovorenim dinarskim iznosima.

Nakon prijenosa rezerviranih dionica društvu Privredna banka koncem srpnja 1994. u

portfelju Fonda nalazilo se 82 000 dionica Društva. U razdoblju od kolovoza 1995. do svibnja 2002. Fond je na zahtjev dioničara ili zbog nepravodobne otplate raskidao ugovore o kupnji dionica s popustom, nakon čega je u spomenutom razdoblju u portfelj Fonda preneseno 44 016 dionica.

U razdoblju od srpnja 1997. do studenoga 1998., Fond je prenio ukupno 79 380 dionica Društva, nominalne vrijednosti 7.938.000,- DEM, društvima koja su s Ministarstvom razvitka i obnove zaključila ugovore o građenju, a plaćanje dijela radova ugovoreno je dionicama iz portfelja Fonda. Prijenos je obavljen na temelju zaključaka Vlade Republike Hrvatske i izjava Ministarstva razvitka i obnove. Društvu je prenjeto 23 218 vlastitih dionica, društvu Armo d.o.o., Slavonski Brod 7 740 dionica, društvu Zid d.o.o., Slavonski Brod 11 609 dionica, društvu Gago-Projekt d.o.o., Slavonski Brod 11 609 dionica, društvu Stimgra d.o.o., Đakovo 5 479 dionica, društvu Stridon Inženjering d.o.o., Zagreb 16 124 dionice i društvu Kostelgrad-Projekt d.o.o., Pregrada 3 601 dionica.

U kolovozu 1999. Fond je na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske i izjave društva Hrvatske vode prenio 251 dionicu Društva nominalne vrijednosti 25.100,- DEM, javnom vodoprivrednom poduzeću Zagorje p.o., Klanjec. Sa spomenutim društvom Hrvatske vode su zaključile ugovor o izvođenju radova, a plaćanje dijela radova ugovoreno je dionicama iz portfelja Fonda.

U prosincu 1999. Fond je na temelju zaključaka Vlade Republike Hrvatske i izjava Ministarstva razvitka i obnove prenio ukupno 44 616 dionica Društva nominalne vrijednosti 13.384.800,00 kn, društvu Projektgradnja d.o.o., Slavonski Brod.

Spomenuto društvo je ranije zaključilo ugovor o građenju s Ministarstvom razvitka i obnove, a plaćanje dijela radova ugovoreno je dionicama iz portfelja Fonda.

Na javnoj dražbi održanoj u ožujku 2001. prodano je 849 dionica Društva iz portfelja Fonda. Spomenute dionice su bile namijenjene za plaćanje radova obnove koje je ugovorilo Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo, a kupilo ih je društvo Radnik d.d., Križevci. Nominalna vrijednost pojedinačne dionica iznosila je 300,00 kn, a na javnoj dražbi utvrđena je cijena za jednu dionicu 327,00 kn, što je 9,0% više od nominalne vrijednosti.

U vrijeme obavljanja revizije u rujnu 2002. u portfelju Fonda nalazi se 920 dionica Društva.

4.2.3. Vlastite dionice

- stjecanje vlastitih dionica

Odluku o stjecanju vlastitih dionica donio je nadzorni odbor 21. travnja 1997. Odlukom je utvrđeno da je Društvo steklo uvjete za stjecanje vlastitih dionica, odnosno da raspolaže propisanim pričuvama za te dionice. Navedeno je da se vlastite dionice stječu da bi se ponudile zaposlenicima ili nekom od povezanih društava, te za isplatu stimulacije managementu. Utvrđeno je da ukupan iznos vlastitih dionica ne može prijeći 10,0% temeljnog kapitala, te da će Društvo otkupljivati samo otplaćene dionice i to od dioničara zaposlenika i prijašnjih zaposlenika koji su odustali od daljnje otplate dionica i od Ministarstva razvitka i obnove koje prema posebnim zakonima raspolaže dionicama Društva. Statutom je određeno da odluku o stjecanju vlastitih dionica donosi uprava uz prethodnu suglasnost nadzornog odbora.

Društvo je u 1997. od 130 malih dioničara kupilo ukupno 11 724 otplaćene dionice ili

2,5% ukupnog broja dionica Društva. Nominalna vrijednost pojedinačne dionice iznosila je 100,- DEM, a ugovorena cijena koju je Društvo plaćalo zaposlenicima je 50,0% nominalne vrijednosti, odnosno 50,- DEM. U razdoblju od 1998. do 2000. Društvo je od malih dioničara kupilo još 1 482 otplaćene dionice.

U srpnju 1997. na ime plaćanja dijela radova koje je Društvo ugovorilo s Ministarstvom razvitka i obnove, Fond je prenio Društvu 23 218 dionica Društva nominalne vrijednosti 2.321.800,- DEM, a vrijednost pojedinačne dionice utvrđena je u iznosu 155,05 kn. U listopadu 1997. Društvo je od društva Stridon-inženjering d.o.o., Zagreb kupilo 14 834 vlastite dionice.

Nominalna vrijednost pojedinačne dionice iznosila je 100,- DEM, a ugovorena cijene iznosila je 155,05 kn po dionici, odnosno ukupno 2.300.041,35 kn.

Nadzorni odbor je 26. veljače 1998. dao suglasnost upravi da od društva Privredna banka d.d., Zagreb kupi 120 480 dionica ili 25,8% ukupnog broja dionica Društva. Predviđeno je spomenute dionice kasnije povući i smanjiti temeljni kapital. Ugovor o kupnji spomenutih dionica Društvo je zaključilo s društvom Privredna banka u ožujku 1998. Nominalna vrijednost dionica iznosila je 12.048.000,- DEM, a ugovorena je cijena u iznosu 5.000.000,- DEM. Plaćanje je ugovoreno u obrocima u roku sedam godina uz nepromjenljivu kamatnu stopu 7,0% godišnje. Za osiguranje plaćanja društvo Privredna banka je upisalo založno pravo na nekretninama Društva na lokaciji u Zagrebu Kranjčevićeva ulica 2. Društvo se također obvezalo zaključiti s bankom i ugovor o preuzimanju uvećanih obveza po kreditu Londonskog kluba u iznosu 8.532.414,- USD, a spomenuti ugovor zaključen je u ožujku 1998. U lipnju 1998. skupština je donijela odluke o stjecanju 120 480 vlastitih dionica radi njihova povlačenja i o smanjenju temeljnog kapitala povlačenjem 25,8% dionica, a provedba odluke o smanjenju temeljnog kapitala upisana je u sudskom registru u svibnju 1999. Povlačenjem spomenutih dionica povećan je udjel u temeljnom kapitalu Društva svakog od dioničara.

U prosincu 1998. Društvo je od društva Stridon-inženjering d.o.o., Zagreb kupilo 1 290 vlastitih dionica po cijeni 155,05 kn po dionici, a od društva Kostelgrad-projekt, Pregrada kupilo je 3 601 dionicu po cijeni 32,- DEM po dionici.

Društvo je u prosincu 1998. s društvom Hrvatsko mirovinsko osiguranje zaključilo dodatak osnovnom ugovoru iz 1994. o kupnji 41 000 dionica. S obzirom da je Društvo platilo dio duga za dionice kupljene od fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja, ono je nakon konačne otplate dionica, u svibnju 1999. steklo 13 699 vlastitih dionica.

U siječnju 2000. Društvo je od društva Projektgradnja d.o.o. , Slavonski Brod kupilo 44 616 vlastitih dionica ili 12,9% od ukupnog broja dionica Društva. Ukupna nominalna vrijednost dionica iznosila je 13.384.800,00 kn, a ugovorena je cijena u iznosu 4.015.440,00 kn, što je iznosilo 30,0% nominalne vrijednosti ili 90,0 kn po dionici. U veljači 2000. Društvo je od društva JVP Zagorje, Klanjec kupilo 251 vlastitu dionicu po cijeni 38.917,55 kn. Nominalna vrijednost pojedinačne dionice iznosila je 300,00 kn, a ugovorena je cijena 155,05 kn po dionici.

Društvo je u razdoblju od 1997. do 2000. kupilo ukupno 235 195 dionica Društva ili 50,4% od ukupnog broja dionica. Povuklo je 120 480 vlastitih dionica, dio dionica je prenijelo dioničarima na ime dividendi, dio je prodalo zaposlenicima, a dio i dalje ima u svom portfelju.

- otuđivanje vlastitih dionica

U studenom 1997. uprava je uz suglasnost nadzornog odbora donijela odluku o prodaji vlastitih dionica i uputila poziv zaposlenicima za upis dionica.

Utvrđeno je da Društvo posjeduje i nudi na prodaju 48 378 vlastitih dionica ili 10,3% ukupnog broja dionica. Pravo kupnje imali su zaposlenici i zaposlenici povezanog društva Viadukt Banovina. Cijena dionice utvrđena je u visini cijene stjecanja što je iznosilo 45,5% nominalne vrijednosti dionice koja je tada iznosila je 100,- DEM. Dionice je trebalo otplatiti u mjesečnim obrocima u roku 15 godina, kamata je utvrđena u visini zaštitne kamate koja je tada iznosila 5,0%, a utvrđeno je da obrok za otplatu dionica ne smije biti veći od 1/3 plaće zaposlenika. U veljači 1998. Društvo je zaključilo ugovore o prodaji vlastitih dionica sa 117 zaposlenika koji su kupili ukupno 22 290 dionica ili 46,0% od ponuđenog broja. Najmanji broj dionica koji je kupio pojedini zaposlenik bio je 85, a najveći 1 000. Zbog otežanih uvjeta otplate ugovorenih obroka za dionice, do kojih je došlo zbog promjena kamate i propisa u vezi poreza, nadzorni odbor i uprava Društva su u listopadu 2001. donijeli odluku da se svakom dioničaru koji je kupio dionice u veljači 1998., omogući sporazumni raskid ugovora. Po provedenim raskidima ugovora 16 337 neotplaćenih dionica vraćeno je natrag u portfelj Društva.

Po odluci uprave i nadzornog odbora u ožujku 2001. objavljen je drugi poziv za upis dionica. Na prodaju je ponuđeno 35 000 vlastitih dionica. Nominalna vrijednost pojedinačne dionice iznosila je 300,00 kn, a prodajna cijena iznosila je 94,36 kn ili 31,4% od nominalne vrijednosti dionice. Pravo upisa imali su svi tadašnji zaposlenici i zaposlenici povezanog društva Viadukt Banovina. Dionice su se mogle kupiti na otplatu, uz uvjet da se kupi najmanje 100 dionica. Utvrđeno je da dionice treba otplatiti u mjesečnim obrocima u roku tri godine uz promjenljivu kamatnu stopu koja je u vrijeme zaključenja ugovora iznosila 6,0%. Prodano je ukupno 16 550 dionica Društva nominalne vrijednosti 4.965.000,00 kn. Ukupno ugovorena cijena iznosi 1.561.658,00 kn. Ugovori o prodaji zaključeni su u svibnju 2001., a zaključeno je ukupno 83 ugovora.

U razdoblju od 1997. do konca 2001., na ime dividende dioničarima je preneseno 36 790 vlastitih dionica. Ukupno prenesene dionice na ime dividendi iznose 10,6% temeljnog kapitala Društva, a nominalna vrijednost navedenih dionica koncem 2001. iznosila je 11.037.000,00 kn. Spomenutim dionicama isplaćena je dividenda u iznosu 4.163.017,15 kn. Pri isplati dividende vrijednost pojedinačne dionice u 1997. obračunavana je u iznosu 178,50 kn, u 1998. i 1999. u iznosu 155,05 kn, a u 2000. i 2001. u iznosu 90,00 kn.

Prema knjizi dionica, Društvo je koncem 1997. imalo 49 548 vlastitih dionica ili 10,6%, a koncem 1998. imalo je 149 164 dionica ili 32,0%. U 1999. povučeno je 120 480 vlastitih dionica ili 25,8% i smanjen temeljni kapital Društva. Nakon spomenutog smanjenja, temeljni kapital iznosi 103.746.000,00 kn, a podijeljen je na 345 820 dionica pojedinačne nominalne vrijednosti 300,00 kn.

Prema odluci o stjecanju vlastitih dionica, Društvo stječe vlastite dionice kako bi ih ponudilo zaposlenicima ili nekom od povezanih društava, te za isplatu stimulacije managementu, a ukupan iznos vlastitih dionica ne smije prijeći 10,0% temeljnog kapitala Društva. Odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima propisano je da ukupan nominalni iznos dionica koje su stečene da bi se od društva otklonila teška šteta, da bi se ponudile zaposlenicima ili povezanim društvima ili da bi se dioničarima dala otpremnina, ne može prijeći 10,0% temeljnog kapitala društva. U slučaju da su dionice stečene da bi se ponudile zaposlenima, moraju se u roku godine dana od dana stjecanja ponuditi zaposlenima na otkup.

Odredbama članka 236. Zakona o trgovačkim društvima propisano je da ako ukupni

nominalni iznos dionica koje društvo na dopušten način stekne prelazi 10,0% temeljnog kapitala, društvo mora u roku tri godine otuđiti onaj dio dionica koji prelazi taj postotak. Stečene vlastite dionice Društvo je ponudilo zaposlenicima u 1998. Koncem 1998. od ukupno 149 164 vlastitih dionica, za navedene svrhe bilo je namijenjeno 28 684 dionica. Koncem 1999. Društvo je imalo 34 553 vlastite dionice ili 10,0%, koncem 2000. imalo je 68 369 ili 19,7% ukupnog broja dionica. Tijekom 1999. i 2000. Društvo nije vlastite dionice ponudilo zaposlenicima, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima kojima je propisano da se dionice moraju u roku godine dana od dana stjecanja ponuditi zaposlenima na otkup ako su stečene za te namjene. U 2001. dionice su ponuđene zaposlenicima ali je raskinut veći dio ugovora koji su zaključeni u 1998. Koncem 2001. Društvo je imalo 50 483 dionice ili 14,5%, a u koncem rujna 2002. imalo je 55 076 dionica ili 15,9%. Nominalna vrijednost vlastitih dionica od sredine 2000. neprekidno je veća od 10,0% vrijednosti temeljnog kapitala.

5. VLASNIČKA STRUKTURA DRUŠTVA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

Knjiga dionica vodila se u Društvu do 23. srpnja 2001., a od tada knjigu dionica vodi Središnja depozitarna agencija.

U tablici broj 3 daje se pregled dioničara Društva u vrijeme obavljanja revizije pretvorbe i privatizacije (studeni 2002.).

Tablica broj 3

Dioničari Društva u vrijeme obavljanja revizije

Redni broj	Dioničari	Broj dionica	Vrijednost u kn	Udjel u %
1.	vlastite dionice	55 076	16.522.800,00	15,9
2.	Unipor grupa u stečaju, Zagreb - sporne dionice	36 437	10.931.100,00	10,6
3.	Našicecement, Našice	10 310	3.093.000,00	3,0
4.	Rudolf Sekušak	7 088	2.126.400,00	2,1
5.	Đuro Dekanović	2 852	855.600,00	0,8
6.	Ivan Berket	2 852	855.600,00	0,8
7.	Damir Kezele	2 852	855.600,00	0,8
8.	Zvonko Brkčić	2 557	767.100,00	0,7
9.	Slavko Duktaj	2 032	609.600,00	0,6
10.	Hrvatski fond za privatizaciju	920	276.000,00	0,3
11.	drugi dioničari, zaposlenici i druge pravne i fizičke osobe s udjelom manjim od 0,5%	222 844	66.853.200,00	64,4
UKUPNO		345 820	103.746.000,00	100,0

Većina dionica Društva, odnosno 64,4% ukupnog broja dionica, koncem rujna 2002.

nalazila se u vlasništvu zaposlenika, te drugih fizičkih i pravnih osoba koje pojedinačno u vlasništvu imaju manje od 0,5% ukupnog broja dionica. Društvo je koncem rujna 2002. imalo 55 076 vlastitih dionica ili 15,9%. U sudskom sporu radi utvrđivanja vlasništva nalazilo se 36 437 dionica ili 10,6%. Prema nepravomoćnoj sudskoj presudi, sporne dionice trebale bi biti u vlasništvu društva Unipor grupa u stečaju, Zagreb.

5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima

Procijenjena vrijednost poduzeća evidentirana je u poslovnim knjigama u 1993. Temeljni kapital u iznosu 46.630.000,- DEM iskazan je koncem 1993. u iznosu 177.278.402.000,- HRD, a za preračun je korišten važeći tečaj koji je za 1,- DEM koncem 1993. iznosio 3.801,81 HRD.

Stanje revalorizacijskih pričuva koncem 1993. iznosilo je 94.071.828,00 kn, a spomenute pričuve najvećim dijelom su rezultat revalorizacije nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, te evidentiranja temeljnog kapitala u skladu s procjenom vrijednosti Poduzeća.

Razvojnim programom Poduzeća predviđeni su financijski pokazatelji za razdoblje od 1992. do 1995. Za 1995. predviđeno je ostvariti ukupni prihod u iznosu 130.149.000,- DEM, a ostvaren je u iznosu 83.042.360,00 DEM, što je za 36,2% manje od predviđenog. Predviđeno je da će ostvarena neto dobit za 1995. iznositi 9,4% ukupnog prihoda, a za 1995. ostvarena je neto dobit u iznosu 0,1% ukupnog prihoda. Razvojnim programom planirana su ulaganja u iznosu 41.600.000,- DEM koja bi u cijelosti osiguralo austrijsko društvo Bau Holding u okviru programa pretvorbe i dodatnog unosa kapitala u Poduzeće. Predviđena ulaganja odnose se na izgradnju autocesta, izgradnju stambeno-poslovnog objekta u Zagrebu, te ulaganje u mehanizaciju. S obzirom da je prvi predviđeni model pretvorbe kasnije promijenjen, pa je pretvorba provedena po drugačijem modelu, predviđeno dodatno ulaganje kapitala nije ostvareno. U kasnijim godinama temeljni kapital Društva nije povećan već je smanjen za 41,5% u odnosu na temeljni kapital utvrđen pri pretvorbi Poduzeća.

Reviziju financijskih izvještaja za sve godine od 1995. do 2001. obavilo je društvo Discordia Audit d.o.o., Zagreb. Prema odredbama zaključenog ugovora s Društvom, spomenuto društvo, nije obavljalo reviziju financijskih izvještaja radne jedinice u Njemačkoj.

U izvješću o obavljenoj reviziji za 1995. navedeno je da je Društvo u poslovnim knjigama na dan 1. siječnja 1995., u skladu sa stavovima Hrvatskog odbora za računovodstvo i računovodstvene standarde, provelo smanjenje nabavne vrijednosti i ispravka vrijednosti dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine. Knjigovodstvena vrijednost nematerijalne i materijalne imovine smanjena je na teret revalorizacijskih pričuva za 68.618.361,00 kn na temelju ispravka revalorizacije osnovnih sredstava za 1993., uz primjenu koeficijenta porasta tečaja DEM. Koncem 1995. revalorizacijske pričuve iznosile su 22.825.573,56 kn. U izvješću revizije je navedeno da su u bilanci koncem 1995. iskazana potraživanja od radne jedinice u Njemačkoj za uložena sredstva i netransferiranu dobit u iznosu 32.062.715,00 kn i za kunske troškove u zemlji u iznosu 8.112.838,00 kn, što je ukupno iznosilo 40.175.553,00 kn. U neformalnoj i nerevidiranoj bilanci radne jedinice u Njemačkoj iskazane su obveze prema Društvu u iznosu 29.724.701,00 kn, što je za 10.450.852,00 kn manje od spomenutih potraživanja koje je iskazalo Društvo. Iz navedenih razloga u revizorskom izvješću za 1995. nije izraženo mišljenje o računu dobiti i gubitka i promjenama u novčanom toku, a uz rezerve je dano mišljenje da bilanca koncem 1995. istinito i fer prikazuje financijsko stanje Društva.

Uz rezerve što nije obavljena revizija radnih jedinica u inozemstvu, u izvješćima o

obavljenim revizijama financijskih izvještaja za godine 1996. do 2001., dano je mišljenje da financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijsko stanje Društva, rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i promjene u novčanom toku u skladu s hrvatskim propisima i međunarodnim računovodstvenim standardima. Osim spomenutoga za 2001. je navedeno da su troškovi bruto plaća za razdoblje rujan-prosinac 2001. pokriveni na teret revalorizacijskih pričuva u iznosu 21.352.773,00 kn, a prema međunarodnom računovodstvenom standardu osam, sve stavke rashoda koje su priznate u nekom razdoblju trebaju se uključiti kod utvrđivanja gubitka razdoblja. Skrenuta je pozornost da su za 2001. i troškovi amortizacije u iznosu 14.615.462,00 kn pokriveni na teret revalorizacijskih pričuva.

U 1999. u poslovnim knjigama evidentirano je smanjenje temeljnog kapitala Društva za 73.532.400,00 kn ili za 41,5%, odnosno s 177.278.400,30 kn temeljni kapital je smanjen na 103.746.000,30 kn. Smanjenje je provedeno zbog smanjenja nominalne vrijednosti dionice i povlačenja vlastitih dionica. S obzirom da je trošak stjecanja vlastitih dionica iznosio 18.650.000,00 kn, razlika od 54.882.400,00 kn evidentirana je u skladu s odlukom skupštine kao revalorizacijska pričuva.

U sljedećoj tablici daje se pregled osnovnih podataka o poslovanju u razdoblju od 1995. do 2001., prema temeljnim financijskim izvještajima.

Tablica broj 3

Osnovni podaci o poslovanju Društva prema temeljnim financijskim izvještajima i broj zaposlenika u razdoblju od 1995. do 2001.

u kn

Redni broj	Pokazatelj	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
1.	Prihodi	307.256.736,18	389.364.317,14	550.180.352,60	504.464.953,13	487.899.829,30	432.373.093,11	435.908.581,99
2.	Rashodi	306.851.090,86	383.231.853,18	542.547.665,52	486.064.241,75	486.317.363,81	426.535.471,76	434.147.928,18
3.	Dobit financijske godine nakon oporezivanja	405.645,32	6.132.463,96	7.632.687,08	18.400.711,38	1.582.465,49	5.837.621,35	1.760.653,81
4.	Dio dobiti raspoređen za dividende	385.363,06	1.226.492,79	3.816.343,54	4.000.000,00	4.000.000,00	3.000.000,00	-
5.	Dugotrajna imovina	193.699.077,85	206.342.185,65	212.549.510,87	266.866.954,10	258.562.397,47	255.932.207,75	242.228.367,22
6.	Potraživanja	66.597.711,78	55.508.798,10	83.913.827,79	121.006.839,88	129.307.760,64	113.902.432,83	121.683.022,61
7.	Druga kratkotrajna imovina	31.358.911,72	35.774.102,17	41.369.855,18	46.102.543,61	44.392.513,72	36.663.781,96	27.211.810,58
8.	Upisani temeljni kapital	177.278.400,30	177.278.400,30	177.278.400,30	177.278.400,30	103.746.000,30	103.746.000,30	103.746.000,30
9.	Pričuve i zadržani dobitak	29.549.338,82	15.880.464,01	20.786.435,18	26.857.698,53	88.857.339,26	86.439.804,26	54.527.159,38
10.	Dugoročne obveze	24.204.465,04	39.750.363,56	48.848.179,68	81.858.953,68	88.409.631,76	78.306.215,75	68.095.227,89
11.	Kratkoročne obveze	62.620.179,70	63.852.342,96	87.918.691,97	97.106.501,85	147.230.075,32	130.915.244,63	161.775.281,79
12.	Ukupno aktiva, odnosno pasiva	299.104.607,77	306.601.534,79	342.464.394,21	435.624.886,00	432.619.466,86	406.498.422,54	391.123.200,41
13.	Broj zaposlenika koncem godine	1 631	1 661	1 550	1 745	1 663	1 595	1 592

Za 1995. ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 307.256.736,18 kn. Do 1997. ukupni prihodi su bili u porastu. Za 1997 ostvareni su u iznosu 550.180.352,60 kn, a kasnijih godina ostvarivani su u manjim iznosima. Za 2001. ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 435.908.581,99 kn, što je za 41,8% više od prihoda ostvarenih u 1995.

U financijskim izvještajima za sve godine u razdoblju od 1995. do 2001. iskazana je dobit. Za spomenuto razdoblje iskazana je ukupna dobit u iznosu 41.752.248,39 kn. Dio troškova za spomenuto razdoblje nije iskazan u okviru troškova, odnosno u računu dobiti i gubitka, već je pokriven na teret revalorizacijskih pričuva. Za 1995. u troškove nije uključena vrijednost rashodovane imovine u iznosu 2.627.894,00 kn, za 1996. u troškove nije uključen otpis po uskladi s bilancom radne jedinice u Njemačkoj u iznosu 9.373.178,00 kn, te vrijednost rashodovane imovine i drugo u iznosu 4.903.126,88 kn. Za 2001. u troškove nije uključena amortizacija u iznosu 14.615.462,45 kn i bruto plaće u iznosu 21.352.772,83 kn, što je ukupno 35.968.235,28 kn. Spomenuti neiskazani troškovi pokriveni su na teret revalorizacijskih pričuva koje su formirane revalorizacijom imovine i smanjenjem temeljnog kapitala Društva. Ukupno za 1995., 1996. i 2001. u računima dobiti i gubitka, nije iskazano 52.872.434,16 kn, što je za 11.120.185,77 kn više od ukupno iskazane dobiti za razdoblje od 1995. do 2001. Uključivanjem spomenutih iznosa u račun dobiti i gubitka za 1995., 1996. i 2001. bili bi iskazani gubitci u poslovanju.

Od ukupno iskazane dobiti za razdoblje od 1995. do 2001., odlukama skupština za dividende je raspoređeno 16.428.199,39 kn ili 39,3%. Dio dividende u iznosu 4.163.017,15 kn dioničarima je isplaćen u dionicama. Na ime dividende dioničarima je preneseno 36 790 vlastitih dionica.

U 1998. i 2001. Društvo je zaposlenicima prodavalo vlastite dionice na kredit. Na temelju odluka nadzornog odbora davalo je i druge dugoročne kredite djelatnicima. Koncem 2001. u okviru dugotrajne imovine iskazana su potraživanja za dugoročne stambene kredite u iznosu 1.704.418,00 kn. U prosincu 1996. zaključeni su ugovori o kreditu s predsjednikom uprave i članom uprave. Krediti su im odobreni u iznosu po 200.000,- DEM, ugovorena je kamatna stopa 5,0% godišnje, poček godinu dana, a vraćanje u roku 20 godina u mjesečnim obrocima. U travnju 1997. članu nadzornog odbora odobren je kredit u iznosu 60.000,- DEM, uz kamatnu stopu 5,0% godišnje i rok vraćanja pet godina. U veljači 1999. rukovoditelju sektora za tehničke poslove odobren je kredit u iznosu 140.000,- DEM, kamatna stopa ugovorena je u visini zaštitne kamate uvećano za porez na kamatu, a rok vraćanja 15 godina. U listopadu 2001. zaključeni su dodaci spomenutim ugovorima kojima je utvrđeno da se ugovara kamata i porez na kamatu, te da se prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak razlika između ugovorene kamate i kamate utvrđene spomenutim Pravilnikom, zajedno s obračunanim porezom na razliku kamata, smatra primitkom u naravi na koji će Društvo obračunati i platiti zakonom propisane poreze i doprinose.

U razdoblju od početka 1995. do konca 2001. u dugotrajnu imovinu Društvo je uložilo 229.755.805,00 kn, a za isto razdoblje obračunana je amortizacija u iznosu 187.894.797,00 kn. U spomenutom razdoblju u opremu je uloženo 205.287.941,00 kn, građevinske objekte 9.540.170,00 kn, zemljište 3.240.990,00 kn, drugu imovinu 467.452,00 kn, a ulaganja u tijeku koncem 2001. iznosila su 11.219.252,00 kn.

Dugotrajna imovina koncem 2001. iskazana je u iznosu 242.228.367,22 kn, potraživanja u iznosu 121.683.022,61 kn, a druga kratkotrajna imovina u iznosu 27.211.810,58 kn.

U okviru dugotrajne financijske imovine koncem 2001. iskazana su potraživanja za netransferiranu dobit od radne jedinice u Njemačkoj u iznosu 26.883.806,00 kn. Spomenuta potraživanja uglavnom se odnose na netransferiranu dobit ostvarenu u ranijim godinama. Koncem svake poslovne godine u razdoblju nakon 1993. spomenuta potraživanja iznosila su više od 23.000.000,00 kn. Društvo ne naplaćuje redovito dobit radne jedinice u Njemačkoj, a u isto vrijeme ima problema s likvidnošću, te se zadužuje i plaća kamate.

Upisani temeljni kapital koncem 2001. iznosi 103.746.000,30 kn, što je za 73.532.400,00 kn ili 41,5% manje od temeljnog kapitala utvrđenog u postupku pretvorbe. Pričuve i zadržani dobitak koncem 2001. iznosile su 54.527.159,38 kn.

Dugoročne i kratkoročne obveze koncem 2001. iznosile su 229.870.509,68 kn ili 58,8% ukupne pasive. Dugoročne obveze koncem 2001. iznosile su 68.095.227,89 kn, od čega se na refinancirane kredite iz inozemstva odnosi 36.856.000,00 kn, na obveze prema društvu Privredna banka za kupnju opreme i tekuću likvidnost 14.559.000,00 kn, obveze za kupljene i povučene vlastite dionice 8.748.000,00 kn i na druge dugoročne obveze 7.932.000,00 kn. Kratkoročne obveze koncem 2001. iznosile su 161.775.281,79 kn od čega se na kredite odnosi 42.441.364,76 kn, obveze prema dobavljačima 89.594.620,22 kn, obveze za poreze, doprinose i druge pristojbe 14.432.017,71 kn, te na druge obveze 15.307.279,10 kn. Od kratkoročnih kredita na kredite društva Privredna banka koji su ugovoreni uz kamatnu stopu 9,5% godišnje odnosi se 38.487.155,00 kn. Za osiguranje tražbina Društvo je društvu Privredna banka omogućilo zasnivanje založnog prava na nekretninama na lokaciji u Kranjčevićevoj ulici u Zagrebu i nekretninama u Pojatnom gdje je smještena tvornica betonskih proizvoda.

Ne računajući zaposlenike u radnoj jedinici u Njemačkoj, Poduzeće je koncem 1991. imalo 1 942 zaposlenika. Broj zaposlenika značajno je smanjen je u 1992., te ih je koncem spomenute godine bilo 1429., a kasnije nije bilo značajnijih promjena u broju zaposlenika.

Koncem 2001. bilo je 1 473 zaposlenika, što je za 469 manje nego u 1991. Neto plaća po zaposleniku u 1995. iznosila je 1.269,00 kn, a 2001. iznosila je 2.513,00 kn. U radnoj jedinici u Njemačkoj koncem 1991. bilo je 172 zaposlenika, a koncem 2001. bilo je 119 zaposlenika, što je za 53 manje. U zemlji i u radnoj jedinici u Njemačkoj Poduzeće je koncem 1991. imalo ukupno 2 114 zaposlenika, a koncem 2001. Društvo je imalo 1 592 zaposlenika, što je za 522 manje. U novoosnovanom društvu Viadukt Banovina u 2001. bilo je 34 zaposlenika. Plaće se isplaćuju redovito. S predsjednikom i članovima uprave zaključeni su menadžerski ugovori.

Društvo je u 1996. izradilo program restrukturiranja kojim je predviđeno promijeniti organizacijsko ustrojstvo Društva i izdvojiti određene organizacijske jedinice u samostalna društva. Od izdvojenih organizacijskih jedinica bilo je predviđeno osnovati tri društva s ograničenom odgovornošću: Viadukt-održavanje, Viadukt-tvornica betonskih proizvoda Pojatno i Viadukt Banovina. Izdvajanje organizacijskih jedinica nije obavljeno, a društvo Viadukt Banovina osnovano je u 1996. s temeljnim kapitalom u iznosu 18.100,00 kn. Tijekom 2001. Društvo je izradilo prijedlog reorganizacije, odnosno novog organizacijskog ustrojstva s ciljem efikasnijeg upravljanja imovinom i kadrovima, racionalizacije troškova, decentralizacije odgovornosti i formiranja centara odgovornosti, preciznijeg planiranja i praćenja izvršenja planova, te redefiniranja broja i vrste radnih mjesta. Novim organizacijskim ustrojem predviđeno je 1 348 zaposlenika, a predviđena je i privatizacija sporednih djelatnosti kao što su restorani, praonice i slično.

O mogućim nepravilnostima u poslovanju na koje su ukazali zaposlenici, Fond je u svibnju 1993. obavijestio Ured za nacionalnu sigurnost. Zbog ugovora o kupnji 24 kamiona koje je Društvo zaključilo u svibnju 1995., Vlada Republike Hrvatske i Fond su koncem studenoga 1995. odnosno u siječnju 1996. zatražili od Ministarstva unutarnjih poslova kontrolu poslovanja Društva. U veljači 1997. Općinsko državno odvjetništvo je podiglo optužnicu protiv pojedinih članova uprave zbog kaznenih djela zaključenja štetnog ugovora, krivotvorenja službene isprave i zlouporabe položaja i ovlaštenja. Na zahtjev Fonda Ministarstvo financija je zbog zaključenja spomenutih ugovora obavilo kontrolu provođenja odredbi Zakona o provođenju rezolucija Vijeća sigurnosti UN u vezi sa sankcijama protiv bivše države, o čemu je u ožujku 1996. sastavljen zapisnik. Nadzorni odbor Društva je u lipnju 1997. zaključio da u vezi kupnje sporne mehanizacije ne raspolaže činjenicama koje bi ukazivale na osobnu odgovornost i postojanje pretpostavki za promjenu članova uprave.

U travnju 1998. raniji zaposlenik koji je obavljao kontrolu poslovanja i gospodarenja imovinom Društva obratio se nadzornom odboru, Ministarstvu financija i Ministarstvu unutarnjih poslova radi zaštite prava iz radnog odnosa, uklanjanja nezakonitih pojava u poslovanju i zaštite imovine Društva. Ministarstvo financija je obavilo djelomičnu kontrolu materijalno financijskog poslovanja za razdoblje od 1994. do 1998. o čemu je u prosincu 1998. sastavljen zapisnik klasa: 470-06/97-04/406, ur. br. 513-10-02/IV-SP/97-02.

U studenom 2000. dioničari Društva su obavijestili Fond o različitim nezakonitostima u poslovanju od strane rukovodećih zaposlenika.

U studenom 2002. Porezna uprava je sastavila dopunski zapisnik o obavljenom nadzoru obračunavanja, evidentiranja, prijavljivanja i plaćanja poreza i drugih javnih davanja za razdoblje od početka 1999. do konca kolovoza 2001. Prema spomenutom zapisniku Društvo ima nepodmirene obveze za poreze, doprinose i druga davanja, te kamatu za nepravodobno plaćanje ukupno u iznosu 24.082.280,58 kn. Na spomenuti zapisnik Društvo je uložilo žalbu.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Viadukt, Zagreb.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i drugi akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija, radi provjere jesu li pretvorba i privatizacija provedene u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih posebnih propisa.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Viadukt, Zagreb, nije obavljen u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom je utvrđeno:

- Odlukom o pretvorbi koja je donesena 17. veljače 1993. utvrđeno je da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom dionica nominalne vrijednosti 32.006.000,- DEM i pretvaranjem potraživanja u ulog u iznosu 15.274.930,- DEM. Poduzeće je u prosincu 1992. s društvom Privredna banka zaključilo dva ugovora o pretvaranju potraživanja u ulog. Prvim ugovorom je dogovoreno pretvaranje u ulog potraživanja banke po kreditima iz inozemstva u iznosu 3.226.930,- DEM. Obveze po spomenutim kreditima su uključene u procijenjenu vrijednost Poduzeća. Drugim ugovorom je dogovoreno pretvaranje potraživanja banke u ulog u iznosu 12.048.000,- DEM prema obračunu u prilogu ugovora, a koje se odnosi na revalorizaciju dugoročnih kredita. Spomenuto potraživanje nije iskazano u godišnjem obračunu Poduzeća za 1991. i nije uključeno u procijenjenu vrijednost Poduzeća.

U obrazloženju Fondu, Poduzeće je navelo da mu je zbog nelikvidnosti u razdoblju od 1981. do 1986., banka reprogramirala dospjele obveze za kamate i kredite na rok pet godina, te da je i ranije odobravalala kredite za investicije i pomagala Poduzeću u razvoju. Poduzeće i banka su utvrdili da je gubitak banke na realnoj vrijednosti kapitala kod reprogramiranih obveza 8.850.000,- DEM, a kod investicijskih kredita 12.048.000,- DEM. Dana 18. svibnja 1993., u Fondu je sastavljena zabilješka s tvrdnjom da nema osnove za revalorizaciju kredita otplaćenih u ranijim godinama, a da bi se obveze po kreditima koje su procijenjene u elaboratu u iznosu 3.226.930,- DEM, mogle pretvoriti u ulog banke. Fond je rješenjem o suglasnosti na pretvorbu koje je doneseno 19. svibnja 1993., s naslova pretvaranja potraživanja u ulog, rezervirao 120 480 dionica. Na temelju odluke skupštine Društva od 12. srpnja 1994. o prijenosu rezerviranih dionica, Fond je 29. srpnja 1994. prenio društvu Privredna banka rezervirane dionice nominalne vrijednosti 12.048.000,- DEM, odnosno 25,8% temeljnog kapitala Društva. Odluka o pretvaranju potraživanja po revaloriziranim kreditima u ulog, te prijenos dionica nominalne vrijednosti 12.048.000,- DEM društvu Privredna banka nisu utemeljeni, jer su obveze po spomenutim kreditima bile podmirene u cijelosti u ugovorenom dinarskom iznosu prije 1991. Odgovorna osoba za poslovanje Poduzeća u vrijeme zaključivanja ugovora o pretvaranju potraživanja u ulog bio je Muhamed Čokljat. Predsjednik Fonda u vrijeme donošenja rješenja o suglasnosti na pretvorbu i u vrijeme prijenosa rezerviranih dionica bio je Ivan Penić.

- Vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991., procijenjena je u iznosu 46.629.952,- DEM. Vrijednost zemljišta procijenjena je u iznosu 6.905.939,- DEM, od čega se na zemljište u Radničkoj cesti u Zagrebu odnosi 1.499.810,- DEM. Zemljište na lokaciji Radnička cesta, k.č. broj 823/1, k.o. Žitnjak, obuhvaća površinu 53 485 m². U procjenu je uključeno 38 838 m², a zemljište površine 14 647 m² nije uključeno u procjenu uz obrazloženje da je poljoprivredno. Prema priloženoj dokumentaciji, cijela k.č. broj 823/1 je građevinska, te je u procjenu trebalo uključiti površinu cijele čestice. Prometna vrijednost zemljišta površine 14 647 m² koje nije uključeno u procjenu, iznosila je 454.057,- DEM. Upis nekretnine u Radničkoj cesti u zemljišne knjige do vremena obavljanja revizije (siječanj 2003.) nije obavljen. Prema odredbama članka 47. Zakona o privatizaciji, dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednosti društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prenose se Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu.

Procjena vrijednosti opreme na dan 31. prosinca 1991. iznosi 20.789.940,- DEM. U procijenjenoj vrijednosti opreme obuhvaćena je i oprema koja je nabavljena do konca 1990. i na dan 31. prosinca 1990. procijenjena u iznosu 37.780.196,- DEM, a na dan 31. prosinca 1991. procijenjena je u iznosu 15.981.945,- DEM, što je za 21.798.251,- DEM manje. Iz dokumentacije nije vidljivo je li opravdano smanjenje procijenjene vrijednosti opreme nakon godinu dana za 21.798.251,- DEM, odnosno 57,6%.

Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, između ostaloga je utvrđeno, da su pravne i fizičke osobe koje obavljaju procjenu poduzeća obvezne sastaviti elaborat o procjeni s dovoljno informacija i podataka, te prikupiti sve relevantne dokaze i obrazloženja kao potporu iskazanim procijenjenim vrijednostima. U procijenjenu vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. uključena je oprema procijenjena u iznosu 15.981.945,- DEM, koja je nabavljena do konca 1990. U procijenjenu vrijednost Poduzeća nije uključena procijenjena vrijednost opreme u radnoj jedinici u Njemačkoj i opreme koja nabavljena u 1991. Zbog pogrešnog zbroja procijenjene vrijednosti opreme u radnoj jedinici mehanizacija-Zagreb, neuključivanja procijenjene vrijednosti opreme u radnoj jedinici u Njemačkoj i opreme koja je nabavljena u 1991., procijenjena vrijednost Poduzeća manja je za 4.464.660,- DEM. Vrijednost zemljišta i opreme koje nisu uključene u procijenjenu vrijednost Poduzeća ukupno iznosi 4.918.717,- DEM. Odgovorna osoba za poslovanje u vrijeme izrade elaborata i dopuna elaboratu o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća bio je Muhamed Čokljat. Predsjednik Fonda u vrijeme donošenja rješenja o suglasnosti na pretvorbu bio je Ivan Penić.

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljani u potpunosti u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom je utvrđeno:

- Odluka o stjecanju vlastitih dionica donesena je u travnju 1997. Odlukom je utvrđeno da se vlastite dionice stječu kako bi se ponudile zaposlenicima ili nekom od povezanih društava i za isplatu stimulacije managementu, te da ukupan iznos vlastitih dionica ne može prijeći 10,0% temeljnog kapitala, kako je to propisano Zakonom o trgovačkim društvima. Stečene vlastite dionice Društvo je ponudilo zaposlenicima tijekom 1998. Koncem 1999. Društvo je imalo 34 553 vlastite dionice ili 10,0%, a koncem 2000. imalo je 68 369 dionica ili 19,7% ukupnog broja dionica. Tijekom 1999. i 2000. Društvo nije vlastite dionice ponudilo zaposlenicima, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima, kojima je propisano da se dionice moraju u roku godine dana od dana stjecanja ponuditi zaposlenicima na otkup, ako su stečene za te namjene. U 2001. dionice su ponuđene zaposlenicima, ali je i raskinut veći dio ugovora koji su zaključeni u 1998. Koncem rujna 2002., Društvo je imalo 55 076 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 16.522.800,00 kn ili 15,9% temeljnog kapitala. Nominalna vrijednost vlastitih dionica Društva od sredine 2000. neprekidno je bila veća od 10,0% vrijednosti temeljnog kapitala. Odredbama članka 236. Zakona o trgovačkim društvima, propisano je da ako ukupni nominalni iznos dionica koje društvo na dopušten način stekne prelazi 10,0% temeljnog kapitala, društvo mora u roku tri godine otuđiti onaj dio dionica koji prelazi taj postotak. Odgovorna osoba za poslovanje Društva u vrijeme stjecanja vlastitih dionica bio je Đuro Dekanović.

U razvojnom programu je navedeno da Poduzeće ima više radnih jedinica, od kojih su samo pojedine čvrsto vezane za određenu lokaciju, dok su druge vezane za lokacije na kojima se nalaze samo do završetka radova, a zatim se premještaju na druge lokacije koje najbolje odgovaraju s obzirom na novougovorene poslove. Zbog toga se u razvojnom programu ne govori o strategijskim razvojnim lokacijama, već će se razmještaj radnih jedinica obavljati u skladu s prostorima na kojima će se odvijati djelatnost.

Ocijenjeno je da Poduzeće, s obzirom na postignutu razinu organiziranosti, tehničko-tehnološku opremljenost, tržišno-financijske mogućnosti i kadrove, ima uvjete za stabilan razvoj i profitabilno poslovanje. Planirana su ulaganja u ukupnom iznosu 41.600.000,- DEM, koja će u cijelosti osigurati austrijsko društvo Bau Holding u okviru programa pretvorbe i dodatnog unosa kapitala u Poduzeće. Predviđena ulaganja odnose se na izgradnju prometnica u iznosu 20.000.000,- DEM, izgradnju stambeno-poslovnog objekta u Zagrebu u iznosu 11.600.000,- DEM, te ulaganje u mehanizaciju u iznosu 10.000.000,- DEM. Financijski aspekti razvojnog programa za razdoblje od 1992. do 1995. temeljili su se na ostvarenju za 1991. Navedeno je da stupanj samofinanciranja, te tekuće i opće likvidnosti omogućuju Poduzeću da se bez većih poteškoća pravodobno snabdijeva s potrebnim materijalom, sirovinama i pričuvnim dijelovima. Razvojnim programom predviđeno je povećati ukupni prihod s 114.612.000,- DEM u 1992. na 130.149.000,- DEM u 1995., a bruto dobit s 13.358.000,- DEM u 1992. na 20.324.000,- DEM u 1995. Predviđeno je da će neto dobit u 1995. iznositi 9,4% ukupnog prihoda.

Ciljevi planirani razvojnim programom nisu ostvareni. Iskazani ukupni prihod za 1995. bio je za 36,2% manji od predviđenog. Neto dobit za 1995. ostvarena je u visini 0,1% ukupnog prihoda, a bila je predviđena u visini 9,4%. Dokapitalizacija Poduzeća nije ostvarena.

Društvo je u 1996. izradilo program restrukturiranja, kojim je predviđeno promijeniti organizacijsko ustrojstvo i izdvojiti određene organizacijske jedinice u samostalna društva. Izdvajanje organizacijskih jedinica nije obavljeno, a u 1996. osnovano je društvo Viadukt Banovina.

Tijekom 2001. Društvo je izradilo prijedlog novog organizacijskog ustrojstva, kojim je predviđeno zadržati 1 348 zaposlenika, a predviđena je i privatizacija sporednih djelatnosti kao što su restorani, praonice i drugo.

Društvo je za 2001. ostvarilo ukupne prihode u iznosu 435.908.581,99 kn. U financijskim izvještajima za sve godine u razdoblju od 1995. do 2001. iskazana je dobit. Za spomenuto razdoblje ukupno je iskazana dobit u iznosu 41.752.248,39 kn. U računima dobiti i gubitka za isto razdoblje nisu iskazani troškovi u iznosu 52.872.434,16 kn, što je za 11.120.185,77 kn više od ukupno iskazane dobiti. Uključivanjem spomenutih troškova u račun dobiti i gubitka, za 1995., 1996. i 2001. bili bi iskazani gubici u poslovanju.

Od ukupno iskazane dobiti za razdoblje od 1995. do 2001., odlukama skupština za dividende je raspoređeno 16.428.199,39 kn ili 39,3%. U razdoblju od početka 1995. do konca 2001., u dugotrajnu imovinu uloženo je 229.755.805,00 kn. Upisani temeljni kapital koncem 2001. iznosio je 103.746.000,30 kn, što je za 73.532.400,00 kn ili 41,5% manje od temeljnog kapitala utvrđenog u postupku pretvorbe. Ukupne obveze koncem 1995. iznosile su 86.824.644,74 kn ili 29,0% ukupne pasive, a koncem 2001. iznosile su 229.870.509,68 kn ili 58,8% ukupne pasive. Za osiguranje tražbina, Društvo je poslovnoj banci omogućilo zasnivanje založnog prava na nekretninama na lokaciji u Kranjčevićevoj ulici u Zagrebu i nekretninama u Pojatnom. Broj zaposlenika smanjen je s 2 114 koncem 1991. na 1 592 koncem 2001. Društvo Viadukt Banovina u 2001. imalo je 34 zaposlenika.

Ciljevi privatizacije propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji, ostvareni su u dijelu koji se odnosi na uključivanje hrvatskog gospodarstva u razvojne tokove europskog i svjetskog gospodarstva, te na tehnološku modernizaciju hrvatskog gospodarstva. Ciljevi privatizacije koji se odnose na otvaranje novih radnih mjesta, nisu ostvareni jer je broj zaposlenika značajno smanjen.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

U očitovanju na Izvješće o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Viadukt, Zagreb od 10. veljače 2003., zakonski predstavnik pravne osobe daje sljedeća obrazloženja.

Prihvatanje ugovora o pretvaranju potraživanja društva Privredna banka, Zagreb u iznosu 12.048.000,- DEM u ulog, obrazlaže se time što je rukovodstvo banke obećalo, da će za iznos vlasničkog udjela smanjiti obveze Društva prema banci po refinanciranim ino kreditima. Zakonski predstavnik navodi da način ulaska banke u vlasništvo Društva nije bio izuzetak, jer su banke u pravilu na taj način stjecale vlasničke udjele u poduzećima pri pretvorbi, što je Fond potvrđivao. Poslije pretvorbe vođeni su dugotrajni pregovori s bankom, da prema dogovoru, smanji Društvu obveze po refinanciranim ino kreditima. Pregovori su završeni 1998. na način da je banka prodala Društvu cjelokupan paket dionica za 5.000.000,- DEM, a Društvo je potpisalo ugovor o preuzimanju obveza po refinanciranim ino kreditima u iznosu 8.532.414,- USD. Zakonski predstavnik navodi da je pri tome profitirala banka, a Društvo još uvijek snosi posljedice jer otplaćuje i kupljene dionice i kredit s naslova refinanciranih kredita. Zakonski predstavnik je suglasan da se poništi dio pretvorbe u dijelu u kojem je društvo Privredna banka, Zagreb došlo do vlasničkog udjela u Društvu, ako za to postoji mogućnost.

U vezi procjene vrijednosti Poduzeća zakonski predstavnik je mišljenja, da je procjena obavljena u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer je Agencija kontrolirala procjenu i prihvatila elaborat bez primjedbi. Nadalje smatra da nakon toliko godina nema smisla ulaziti u postupak i metode procjene vrijednosti Poduzeća, jer je pretvorba provedena na temelju procjene koju je prihvatila Agencija.

Stjecanje vlastitih dionica zakonski predstavnik obrazlaže ciljem zacrtanog modela privatizacije, da mali dioničari budu većinski vlasnici Društva. Navodi da su dionice ponuđene zaposlenicima na otkup u 1998., a motiv kupnje je trebala biti dividenda u narednim godinama. S obzirom da je isplata dividende izostala, velik broj malih dioničara je raskinuo ugovore o kupnji dionica. Nadalje navodi da su dionice radnicima nuđene neprekidno, ali zbog krize u graditeljstvu, malih plaća i neisplate dividendi, interes za kupnju je izostao. Zakonski predstavnik navodi da će Društvo u skladu s odredbama Zakona o vrijednosnim papirima ponuditi na prodaju dionice koje prelaze 10,0% temeljnog kapitala, a postupak izlaska na burzu je u tijeku.

U vezi neostvarenja ciljeva razvojnog programa zakonski predstavnik obrazlaže da je razvojni program rađen u uvjetima kada je pretvorba trebala biti realizirana na način da većinski vlasnik postane austrijsko društvo. Mišljenja je da se ne treba pozivati na plan razvoja koji je dalo austrijsko društvo, jer je razvojni program graditeljskih društava u niskogradnji isključivo vezan za državne investicije u cestovnu infrastrukturu, a one su u razdoblju od 1992. do 1995. potpuno izostale.

U vezi neostvarenja planirane profitne stope izjavljuje da profitne stope u graditeljstvu nigdje u svijetu ne dostižu 9,4% ukupnog prihoda.

Smanjenje temeljnog kapitala obrazloženo je povlačenjem vlastitih dionica, te smanjenjem nominalne vrijednosti dionica, radi realnog iskazivanja bilančnih pozicija.

Obrazloženo je da je došlo do smanjenja broja zaposlenika, jer se zbog raspada bivše

države velik broj zaposlenika odselio, a dio je otišao u mirovinu. Nadalje smatra da je nerealno očekivati da Društvo prima nove zaposlenike u uvjetima izostanka državnih investicija u cestovnu infrastrukturu.

Zakonski predstavnik je mišljenja da su pretvorba i privatizacija provedene u skladu s propisima, jer je Fond u potpunosti podržao model pretvorbe na način da većinski vlasnici budu mali dioničari. Mišljenja je da su u privatizaciji Društva bili zaštićeni interesi zaposlenika, malih dioničara i navodi da su u cijelom razdoblju od pretvorbe zaposlenicima isplaćivane plaće sa svim pripadajućim doprinosima.

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Zagreb, Albrechtova 42.

Ovlašteni državni revizori:

Nada Valek, dipl. oec.

Natalija Đerzić, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje: _____

(žig i potpis)

1. Radnički savjet:

Sanja Marević-Radaković, predsjednik, članovi: Ivan Mitrović, Vladimir Plantak, Vladimir Havrle, Milan Kralj, Željko Radaš, Rudolf Vukelić, Ivan Breković i Josip Milak

2. Upravni odbor:

Tomislav Družak, predsjednik od 1. siječnja 1993. do 14. lipnja 1993.

Florijan Boras, predsjednik od 15. lipnja 1993. do 8. veljače 1994.

Ivan Gerovac, od 1. siječnja 1993. do 8. veljače 1994.

Željko Pajnić, od 1. siječnja 1993. do 8. veljače 1994.

Muhamed Čokljat, od 1. siječnja 1993. do 14. lipnja 1993.

Zdravko Tomašegović, od 15. lipnja 1993. do 8. veljače 1994.

Branimir Bosanac, od 1. siječnja 1993. do 11. srpnja 1994.

Zlatko Šavor, predsjednik od 9. veljače 1994. do 28. rujna 1995.

Zlatko Tomčić, od 12. srpnja 1994. do 28. rujna 1995.

Mate Jurišić, od 9. veljače 1994. do 28. rujna 1995.

Petar Šale, od 9. veljače 1994. do 19. lipnja 1994.

Ivan Berket, od 20. lipnja 1994. do 28. rujna 1995.

Damir Kezele, od 9. veljače 1994. do 28. rujna 1995.

Karlo Telen, od 9. veljače 1994. do 28. rujna 1995.

Slavko Duktaj, od 9. veljače 1994. do 28. rujna 1995.

3. Nadzorni odbor:

Zvonimir Nagy, od 4. veljače 1994. do 28. rujna 1995.

Dinko Kovačević, predsjednik od 4. veljače 1994. do 28. rujna 1995.

Željko Vojnić, od 4. veljače 1994.

Zlatko Šavor, predsjednik od 29. rujna 1995.

Damir Kezele, od 29. rujna 1995. do 2. prosinca 2001.

Jadranko Jusup, od 3. prosinca 2001.

Slavko Duktaj, od 29. rujna 1995.

Zvonko Brkičić, od 29. rujna 1995.

Josip Husnjak, od 29. rujna 1995. do 29. lipnja 1999.

Joško Mikulić, od 30. lipnja 1999.

Ivan Gerovac, od 29. rujna 1995. do 11. lipnja 1998.

Željko Čvorak, od 12. lipnja 1998.

4. Direktor ili uprava:

Đuro Dekanović, direktor od 9. veljače 1994. do 28. rujna 1995.,
predsjednik uprave od 29. rujna 1995.

Ivan Berket, član uprave od 29. rujna 1995.

Damir Kezele, član uprave od 25. veljače 2002.

- povezana društva i osobe

1. VIADUKT BANOVINI d.o.o., Hrvatska Kostajnica,

Osnivač:

Viadukt d.d. Zagreb

Direktor:

Mate Bolješić, od 11. listopada 1996. do 17. siječnja 2002.

Ivan Čubrić, od 18. siječnja 2002.